

X. JULIUS 18
Zenekar 18.30: Felol-
ővság. 19: Grammo-
ikus hangv. 20.30:
Könnyű zene. 21.15:
gverseny. 21.45: Hi-

Hangverseny Lányi
gartner, Schubert,
Leoncavallo művei.
Déli harangszó, idő-
5: Házi kvartet. 1:
időjárásjelentés, hi-
án. 4.45: Pontos idő-
entés és hírek. 5: No-
nyzene. 6.45: Német-
7.20: „Képek a ma-
ultjából” c. előadás.
ődése. 9.30: Pontos
jelentés, hírek, majd
zene.
zart opera. Utána ze-

Hangverseny, magán
ofon.
Műdalok.
Szórakoztató zene.
s zongoraszonáták.
hangverseny.
Kattovitz. 20.15:
gverseny.
simfónikus hangver-

Szimfónikus hangv.
perett.
z zongorművek. Mu-
k. Rachmaninov és
21.20: Hegedűjáték.

Szólisták hangverse-
Smetana és Fibich
szerű hangv. Bizet,
rt. Dvorák műveiből
ammofon.
Nemzeti dalok.
es. Bizet: Carmen,
allo: Reggeli dal,
ringó. Cilea: LeCouv
Szürkület. Csajkov-
szk.

Hangverseny
1: Dalok.

Redetések
KRÉNYEK
Égőcsk részére is re-
mélő pultok KERTÉSZ-
lefon 814. Kívánatra ár-
tel Brassó és vidékére:
PTEŠ B. asov

BÁZNA fürdő orth.
vendéglője nyitva
június 1-től, elsőrendű
konyha, pontos kiszol-
gálás. Drach Emanuel
Medias.

TELJESEN külön-
bejárható, szép, egész-
séges ucai szoba für-
dőszoba és zongora-
használati is július
15-re, esetleg július
elsőjére kiadó. Str. Gen.
Berthelot (Ötös-ucca)
25 sz.

FÜSZERÜZLET for-
galmas helyen 50 éve
fennáll, áruval együtt
más elfoglaltság miatt
olcsón eladó. Cím a
kiadóban.

LUXUSAUTÓ Chew-
rolet abszolút tiszemké-
pes, új gumikkal, első
Reg. Ferdinand 23.

SCHWARTZ IG-
NÁCNE orth. köcs
VEGETARIUS ET-
TERMÉ és tejcsarnok
Reg. Ferdinand (Wes-
selényi-utca) 10. szám
alatt megnyitott. A fel-
használt tejtermékek sa-
ját készítményeim. —
Ugyan ott naponta friss
tejből és bivalytej ház-
hor és litva is kap-
ható

Munkanélküli hiva-
talnokok, kereskedelmi
és ipari foglalkozás-
egyenek, kik biztosít-
ások szerzésével fog-
lakozni kívánnak, azo-
nali keresethez jár-
hatnak. — Jelentkezés
Str. N. Jorga 3, föld-
szint 8.

XIII EVF. * SZAM 153
CIVIL-KOLEZSVAR, 1930
JULIUS 18 DENTEK
5690 EV - TAMUZ 22

TAXA POSTALA
PLATITE in NUMERAR
No. 244.716/929

Ará 5 lej

Előfizetési árak:
Egész évre 1150 Lei
Félévre 680 "
Negyedévre 320 "
Egy hónapra 110 "
Külföldi
Előfizetési árak:
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem).
Egy évre 10 dollár.
Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel.

Polyánán újra félreverték a harangokat és az antiszemita parasztok felkészültek a támadásra

A polyánai templomban hatszáz kaszákkal és fejszékkel felfegyverzett paraszt visszaüzte a Szigetről kivonult csendőröket

Sfetea csendőrkapitány egy csendőrközlönyvel kivonult Polyánára, hogy Dumitrescu „ultimátuma” ügyében a vizsgálót megejtsék, de a felizgatott paraszttömegek visszavonulásra kényszerítették őket

Két parasztagitátort letartóztattak és az ügyészségre kísérték

Borsán tegnap nem történt semmi... Illetőleg nem az történt, amitől a nyugalmában megbolygott borsai zsidóság rettegett. Dumitrescu ultimátumában üzent rá a borsai zsidókra, hogy szerdái szedjék össze sátorfájukat, különben kikergetik őket a faluból, de az ultimátum végrehajtására már nem került sor. Az antiszemita agitátorok látták, hogy a hatóságok az utolsó pillanatban mégis komolyabban veszik kötelességüket. Dánilat és Totut is hiába várták Borsára és így lemondtak arról, hogy fenyegetésüket bevaltsák.

Mindez azonban nem azt jelentette, hogy az antiszemita agitátorok leszerelték volna. Sőt, az antiszemita papok szerdán délután újra megkongatták a hírdet polyánai harangokat és mintegy hatszáz kaszákkal és fejszékkel felfegyverzett parasztot gyűjtöttek össze a templom udvarára. Az antiszemita terror-esapat permanenciában állt s az áldozat ezáltal Sfetea csendőrkapitány volt, aki csendőreivel kiszállt Borsára, hogy a hírdet ultimátum-ügyben a vizsgálatot megejtsék. A polyánai antiszemita brigád kaszákkal és fejszékkel szegült ellene a csendőrkapitány megszállásának, végül is a szó szoros értelmében elkergettek a csendőröket.

Ez történt Borsán, ahol a hatósági jelentés szerint a rend helyreállt. A már százaszoros megkínzott zsidó lakosságot ezáltal nem bántották, de az antiszemita terrorista állandó készletére permanens Damoklesz kardjaként lebeg Borsai zsidóságának feje fölött. A kormány megdöbbenően kétszínű játékot folytat, állandóan tanakodik a rend fenntartásáról, egyre-másra boesátja ki a megnyugtató komünikéket és közben az a két pap, akik ma-holnap egész Maramaros megyét lángba boríthatják, háborítatlanul agitál és uszít a zsidók ellen. Amikor Moldovan tartományi főnök hazajött Maramaros megyéből, a saját munkatársai előtt innepélyes deklarációban jelentette be, hogy a két papnak el kell pusztulni Borsáról és garantálta, hogy nyolc napon belül az egyházi hatóságok el fogják helyezni Berindej és Dumitrescut Borsáról. Azóta majdnem kétszer nyolc nap telt el és az áthelyezés még mindig nem érkezett meg. Illetőleg megjött az áthelyezés, de nem a Berindej és Dumitrescué, hanem Codrea Nutué. Az egyházi hatóságok egy harmadik papot helyeztek el Borsáról, az egyetlen papot, aki nyíltan szembeszállt a két antiszemita pap agitációjával.

Ilyenférmán megdöbbenő cinizmus arról beszélni, hogy valami is történt volna a borsai béke biztosítása érdekében. Maga Sfetea csendőrkapitány is kijelentette Moldovan tartományi igaz-

gató előtt, hogy ő vállalja a rend fenntartását csendőreivel, de csak abban az egyetlen esetben, ha a két papot elviszik Borsáról. A felsőbb hatóságok még ezt a minimális előfeltételt sem teremtették meg a rendesinálásnak. Lehet-e eszkalálni ezek után, hogy a két pap jobban nyeregben érzi magát, mint bármikor s a polyánai templomban újra és újra megfújják a harci kürtöt? Elérkezett végre az a pillanat, amikor a kormány minden köntörfalazás nélkül nyílt és egyenes választ kell adnia. Nem csak a borsai zsidóság, de az ország egész zsidó lakossága tudni akarja, szabad-e Polyánán a templomban kaszákkal és fejszékkel felfegyverzett parasztokat állandó készenlétben tartani,

A polyánai parasztok fejszékkel és kaszákkal támadtak rá Sfetea csendőrkapitányra és csendőreire

Sighetul-Marmatiei — Maramaroszi-
get, július 17. (Az Uj Kelet tudósítójá-
tól). A borsai zsidóság kálváriája to-
vább folytatódik. Az antiszemita lelke-
szek, akiknek száma közben háromra
szaporodott, folytatják zavartalanul a
bujtogatás és kutmérgezés munkáját
ott, ahol a borzalmas tüzkatasztrófa
előtt abbahagyták. Mint azt jelentettük,
szerdán este járt le az az ultimátum,
amelyet Dumitrescu lelkész küldött a pa-
rasztok utján a borsai zsidóknak és a-
melyben a falu elhagyását közölte. A
borsai zsidók érthető rettegésben töltöt-
ték el a szerdai napot. A kedélyek csak
akkor esillapodtak le valamennyire, ami-
kor a délutáni órákban megjelent Bor-
sán Sfetea kapitány, a maramarosi
csendőrlégió parancsnoka, aki huszon-
hat maramarosi csendőr segítségével be-
indította a nyomozást az ultimátum
ügyében.

Polyánán szerdán este újra
megkondultak a harangok

Sfetea kapitány — mint azt jelentet-
tük — a borsai községhezára idézte az
ultimátumot átadó parasztokat és meg-
kezdte kihallgatásukat. A délután nyu-
godt atmoszférában telt el és már-már
ugy látszott, hogy a karhatalom megje-
lenése lecsillapította a lelkeszagitátorok
harci kedvét. Nem így történt. A késő
esti órákban a polyánai templomban is-
mét félreverték a harangokat, amelyek-
nek zugása ismét felzavarta a Borsán
csak néhány órára helyreállított rendet
és nyugalmat. A parasztok, akik a meg-
torlás nélkül hagyták tüzkatasztrófa óta
különösen vérszemet kaptak, azonnal
gyülekezni kezdtek a polyánai temp-
lomban.

Alig egy óra leforgása alatt 600 pa-

a zsidókat újabb és újabb rajtaütések-
kel nyugtalanítani és ultimátumokkal
fenyegetni? Tudni akarjuk, hogy az or-
szág törvényei megengedik-e a portyá-
zó szabad csapatok alakítását és az em-
beri és népi méltóságot olyan súlyosan
megesufult borsai zsidóság, akiknek va-
gyonkáját felemésztette a tüzvész, arra
vátok-e, hogy a két, magáról megfede-
kezett pap által felheceelt tömegek mar-
talékává váljanak?

A suceavamegyei szörnyű események
előtt a bukovinai zsidóság vezetői jóelő-
re figyelmeztették a hatóságokat, de a
kormány várt a rendesinálással addig,
míg a megvadult antiszemita tömegek
házakat gyújtottak fel, üzleteket rom-
boltak le és rátámadtak a hatóságok

A polyánai parasztok fejszékkel és kaszákkal támadtak rá Sfetea csendőrkapitányra és csendőreire

raszt gyűlt össze fejszékkel, kaszá-
kkal, kapákkal felfegyverkezve a po-
lyánai templom udvarán.
Sfetea kapitány, aki teljhatalmu meg-
bízást kapott felettes hatóságaitól a rend
fenntartására, huszonhat csendőrével
azonnal Polyánára indult. A késő esti
órákban érkezett ki a faluba Sfetea ka-
pitány. A templom udvarán rajnonalba

Fejszékkel és kaszákkal szorították vissza a parasztok a csendőröket

— A zsidók küldtek téged ide! A zsi-
dok kutyája vagy! Takarodj innen!

A fejszék és a kaszák fenyegetően
emelkedtek a magasba. A helyzet kriti-
kussá változott. A parasztok, a három
lelkéssel az élükön, közeledni kezdtek a
karhatalomhoz és körül akarták keríteni
őket. A kapitány látta, hogy az alterna-
tíva előtt áll: vagy lövet, vagy pedig
visszavonul. Kirántotta revolverét és lé-
pésben bátrálni kezdett. A csendőrök lö-
véssre tartott fegyverrel követték példá-
ját. Közben

egy Strafunda Mihai nevezetű pa-
raszt, az agitátorok egyik vezetője,
a kapitány hátánáig lopózott és
jelentette fejszéjét, hogy leüsse Sfe-
tea kapitányt, aki az utolsó pillá-
nomban észrevette a reá leselkedő
veszedelmét, revolverének agyával
kiütötte támadójának kezéből a fej-
szét.

Két csendőr ugrott oda, akik ártalmat-
lanná tették a parasztot és magukkal
cipelték. A visszavonuló csendőrök
egész Polyána határáig követték a pa-
rasztok. Visszavonulás közben sikerült

képviselőire. De józan ésszel képtelenek
vagyunk felfogni, hogy mire várnak
még Borsán? Nem elég az, hogy a két
pap egy pillanatig sem szünik meg a
kaszákkal és fejszékkel felfegyverzett
parasztokat a zsidók ellen uszítani? És
nem elég az sem, hogy a felizgatott pa-
rasztok rátámadnak a fegyveres csend-
őrökre? Ha a kormány még most sem
fog a legszigorúbb eszközökhöz nyulni
és most sem teszi meg a legerélyesebb
intézkedéseket ahhoz, hogy a felzakla-
tott maramarosi faluska békéje hely-
reálljon, annak csak egyetlen oka lehet,
hogy nem akarja a békét és nem akarja
a rendet, hanem kedvére van mindaz,
ami Maramarosban és Suceavában tör-
ténik.

fejldőve, harci állásban találta a parasz-
tokat, akik fenyegető magatartást vet-
tek fel a karhatalommal szemben. Sfe-
tea kapitány csendőreitől követve, bevo-
nult a templom udvarára és felszólítot-
ta a parasztokat, hogy oszlojanak szét.
Fenyegető morgás volt erre a válasz. A
lelkészek biztatására a parasztok ordi-
táni kezdtek.

Polyánán ezalatt a három lelkész ta-
nácskozára ült össze az egybegyűjtött
parasztokkal. Megállapították, hogy
Strafunda és társának letartóztatásával
súlyos sérelem esett Borsai románságán,
amelyet egy pillanatig sem hajlandók
tűrni. A tanácskozások a polyánai temp-
lomban egész éjszaka folytak, a borsai
zsidók pedig ismét álmatlanul töltötték
el egy éjszakát. A lelkészek megesket-
ték a parasztokat a feszületre, hogy ad-
dig nem fognak nyugodni, amíg két tár-
sukat ki nem szabadítják. Esütörtök
reggel a polyánai templomban ismét
megkondultak a harangok. Még az éj-

(Folytatás a harmadik oldalon).

Palesztina az egyetlen ország, ahol nincs gazdasági krízis

Irta: Wolfgang Weisl

Két hét óta azzal vagyok elfoglalva Palesztinában, hogy lakást keresek, burtort transzportálok és a köznapit olyan feladatait teljesítem, amelyek egy külföldi tudósítónak megszépítik az életét.

Palesztina számomra tényleg egészen új ország lett, jóllehet négy évvel azelőtt Jeruzsálemben összeszedtem sátorfámat, becsomagoltam, hogy máshová tegyem át működési helyemet. Háromnegyed év előtt megint itt voltam. Hivatka az események.

A Szentföld alig változott. Elmúltak a zavarok anélkül, hogy egyéb nyomot hagytak volna, mint szorgalmasan patrullázó angol rendőrök és botjukat lóbáló katonákat, akik a jeruzsálemi arab rendőrség helyébe jöttek. Palesztina a zavargások után kellemesebb, kényelmesebb és gazdaságilag szinte egészségesebb, mint amilyen egy évnek előtte volt.

Legmeglepőbb számomra, akinek még fülében cseng német, cseh, osztrák és egyiptomi gazdasági vezetőemberek panasza, ennek a kis országnak bámulatosan jó ökonomiai helyzete. A világgazdasági krízis, amely kiterjed Melbourne-től Newyorkig és Kapstadttól Rio de Janeiróig, nem kímélte meg Palesztina szomszéd országait sem. Damaszkusz és Kairó hasonlóan szenvednek, ha más okokból is. Csak Palesztinában nem éreznek belső, alig valamit. Gyöngyöb a turistaforgalom, mint más esztendőben és rosszabbak a narancsárak az angol piacon.

A narancsárak csökkenése tönkretett ugyan néhány arab nagy-spekulánst és ezáltal más cégeket — német exportházakat is magával rántott, de ez csak a Jaffa körüli ültetvényesek és spekulánsok szűk körét érintette, az ország maga mit sem érzett belőle.

A virágzó ország

Egészen ellenkezőleg: politikai harcok és zavargások ellenére is dacára az arabok zsidóellenes bojkottjának, Palesztina egy virágzó ország irigyléreméltó jeleit mutatja. A kormányzat jelentősége bevételei vannak az exportból, az egyre fokozódó építkezések lendítik a gazdasági életet és — nincs munkanélküliség. Számomra, aki először nyolc év előtt léptem a Szentföldre, legmeglepőbb az építkezések nagy tempója. A három nagy város: Jeruzsálem, Haifa és Tel Aviv areolata hónapról-hónapra változik.

Amikor a Lloyd-Triesztino egyik hajóján Haifában magam előtt láttam a Karmelt, alig ismertem meg ezt a csodás helyet. 1922-ben még nem voltak házak és kertek körülötte, ma sűrű villasorok pompáznak a hegy oldalán és alján. A síkságon gyári kéményekből füst száll az ég felé, pálmálgétek köröskörül. A Karmel és a város között elterülő öbölben a számtalan esónakok helyett motorosok himbálóznak a vizen. És odaát, ahol a német kolónia házai és kertjei fénylenek, sárgán és nyersen ágaskodnak a kék tengerbe a hatalmas kövek, amelyeket az új kikötő építéséhez fognak használni.

Építkezés, építkezés! — ez első benyomása az embernek, ahová csak jön. Megjavították az országutakat, aszfaltolták, kátrányozták. Az uccák szélesek és jobbak, valamivel tisztábbak, ha ugyan még messze is vannak az európai kisvárosok uccáitól. Egészen új negyedek épültek és száz jel is arra mutat, hogy a telepek lakói már rendelkeznek kicsi pénz fölött, hogy életüket komforttal rendezzék be.

A hangosfilm is bevonult Palesztina földjére. Új mozi, sőt egy színház is épült, amelyben rendes fotelek vannak a kolonizáció romantikus periódusából visszamaradt fapadok helyett. Ezt a javulást pedig leginkább Jeruzsálemben lehet érezni, a városban, amely azelőtt a legprimitívebb városa volt az országnak.

Harc a por ellen

Európai ember számára legborzasztóbb volt a por, amely bevonta a szent város uccáit, házait, a fák lombjait és embeireit. Minden szélroham a finom, fehér mészport végigsöpörte az uccákon, belepte az ablakokat és a lakások belsejét. Szélroham pedig nagyon gyakori Jeruzsálemben.

Már egy tetszett, hogy nem is lehet ez ellen küzdeni. Minden szakember be-

bizonyította, hogy a „magasan épült” városnak porosnak kell lennie, mert a Jeruzsálem körüli hegyek mészből vannak, mert a sivatag a közelben van, mert... Míg aztán a városi tanács elhatározta, hogy az uccákat aszfaltoztatja. Ez azután teljesen elegendő volt a por eltüntetésére. Ma nyugodtan lehet Jeruzsálemben sétálni, anélkül, hogy az ember egy puderpamacshoz hasonlítson.

Nyolc év nem sok egy város életében, mindenekelőtt Jeruzsálem életében, amely háromszáz évvel öregebb Rómánál és Athénánál. Mégis az 1922-ik év óta történt változásokat lépésről-lépésre veszem észre. Ha a hetven autóbuszok egyikében utazom, visszaemlékszem arra a büszkeségre, amit éreztem 1922-ben, amikor első ízben utaztam egy kicsi Ford-féle teherkocsin. Akkor az egész városban mindössze harminchat házból volt elektromos világítás, fűrdőszobája sem volt többnek, vízvezeték sem. Ha valakinek telefon volt a lakásán, azt milliomosnak tekintették és tékozlónak.

Ma európai ember Jeruzsálemben vízvezeték nélkül nem is bérel lakást. Követeli a fűrdőszobát és az elektromos világosságot. Palesztina fővárosa, melynek 84 ezer lakója van, ma már 1200 telefonkészülék fölött rendelkezik és az európai komfort, amely pár évvel megelött luxusszámba ment, most már mindennapos.

A kiesinyben, köznapiban és külsőségekben megnyilatkozó haladás megfelel a gazdasági élet tényleges egészségesebb fejlődésének. A Jordán és a tenger közötti kiesiny ország, amely azelőtt a Közelkelet legszegényebb területe volt, ma egyáltalán nem szegény. Százezer bevándorlót és nem kevesebb, mint kilencszázmillió német márkányi zsidó pénzt pumpoltak az utóbbi tíz évben az országba. Ez emberek munkája és a tőke most kerül előtérbe.

Lendület fölfelé

Kilencszázmillió márká egy magában nem nagy összeg egy ország felépítése szempontjából. Palesztina azonban az ő nyolcszáz ezer lakójával fejenként ezer márkánál nagyobb tőkegyarapodást szerzett, amelynek egyötöde (80 millió márká eladott földekért, 40 millió márká arab házak bérletéért, 80 millió építkezési anyagért, munkabérek stb.) az arab lakossághoz folyt be közvetlenül, míg majdnem ugyanilyen összegnek hasznát látták adókból, vámokban és más illetményekben. Az arabok gyarapodó gazdagsága most házakban, kertekben, autókban mutatkozik, éppúgy a zsidók gazdagsága is, akiknek telepei végül lukratív és rentábilisak kezdenek lenni.

A fejlődést néhány példával szeretném megvilágítani, ahogy azokat 1922-ben megfigyeltem. Bármilyen kiesinyek is a számok, mégis klasszikusan mutatják a gyarapodást.

Amikor először látogattam el Palesztinába, akkor 73 zsidó telepedést találtam 15.000 lakóval 600 négyzetkilométer területen. Ma 107 zsidó kolónián dolgozik 45.000 lakó, akiknek működési területe megkétszereződött és 1200 négyzetkilométert ért el. 1921-ben ezeken a kolóniákon nem produkáltak sem szárnyast, sem tojást. A városi piacra pedig 1000 hektoliternél kevesebb tejet és tejterméket hoztak. 1929-ben már a városi piacok egynegyed részét, sőt annál többet a zsidók látták el. Közel egymillió darab tojást, 30.000 hektoliter tejet szállítottak a zsidó elárúsító szervezetek. Akkor tíz négyzetkilométer területen ültettek narancsot, ma negyvenöt négyzetkilométeren. A zsidó narancstelepeken 1000—1100 ládányi narancs terem, szemben az arab ültetvényekkel, ahol mindössze 700 ládat tudtak termelni. Egy hektár zsidó földön 600 kiló mandula kerül ki, szemben az arab terméssel, amely 200 kiló mindössze.

Zsidók sérelmei

Majdnem éppoly gyorsan fejlődik, mint a mezőgazdaság, a kicsi ország ipara is. Az országnak nincs sem vasa, sem szene és 1923-ban a zsidók húszmilliót investáltak ipari telepekbe, ahol 2300 munkást foglalkoztattak.

Ma ez a tőke megkétszereződött, a munkások száma pedig megháromszorozódott és ennek megfelelően fejlődött a három ipari város is:

Jeruzsálem városa 1922-ben kereken 35 ezer zsidó és 28 ezer nemzsidó lakos

fölött rendelkezett. A következő nyolc évben a zsidók száma 19 ezerrel, a nemzsidóké ötezerrel növekedett. Haifának az 1922-i népszámlálás alkalmával 25 ezer lakos közül hatezer zsidója volt, ma kereken 18 ezer zsidó áll alig 22 ezer arabal szemben. Ha a bevándorlás menete normális lett volna, akkor Haifa valószínűleg már ebben az évben zsidó többség fölött rendelkezik.

Hatalmas benyomást kelt Tel-Aviv fejlődése. Amikor Palesztinába jöttem, akkor még csak ezer háza volt 13 ezer lakossal. A város területe alig volt nagyobb másfél négyzetkilométernél és a városi költségvetés nem tett ki többet 12 millió lejnél. Amikor két évvel azelőtt „Zeppelinről” néztem a várost, meglepett a kiterjedése. Ma hét négyzetkilométer területen 3500 ház áll, amelyben negyvenezer ember él. Munkanélkülje egyetlen egy sincs.

Palesztina zsidói azonban ezzel a fejlődéssel nincsenek megelégedve. Még mindig kevés telepük van és munkájuk relatív erősödése, gazdaságuk és gazdasági jelentőségük nem fejeződik ki a Szentföld politikai és morális életében.

1922-ben Palesztina letelepedett lakói között a zsidók alig tették ki 13 százalékot, ma 20 százalékát teszik. Viszont az állami jövedelmek 45 százalékát ők szállítják, 60 százalékát szállítják to-

A bajor parasztszövetség kilépett a kormánykoalícióból és meg- buktatta a mezőgazdasági minisztert

München, július 17. A bajor parasztszövetség a bajor kormányban felmerült nézeteltérések miatt kilépett a kormánykoalícióból és a mezőgazdasági minisztert lemondatta állásáról. A bajor kormányban a parasztszövetség minisztere a nacionalistákkal és a bajor néppárttal dolgozott együtt. A kormány

Ne gondolkozzon

hanem vásárolja meg a Temesvári Első Takarékpénztár által garantált

20 leios

Mentő Egyleti sorsjegyet, mer ta húzás visszavonhatatlanul a jövő hó

augusztus hó 3-án

meg lesz tartva és elszalasztja szerencsésjét.

Főnyeremény 100.000 lei

de van 50, 20, 10 és 5000 leios számos nyeremény is.

Sorsjegyek vásárolhatók: a dohánytözsdekben, borbély üzletekben, az utcai árusoknál és a Sorsjegyirodában Str. Regina Maria 32 sz. emelet, 2 ajtó. Vidéki rendelések 5 da rabonként 116 lei pénz előzetes beklüldése ellenében eszközöltetnek.

vábbá ipari termékeknek, 33 százalékát az ország exportjának és ők veszik igénybe az ország importjának a felét.

Ez a hatalmas pozíció nincs arányban az államháztartásnak rájuk eső kiadásával. A palesztinai iskolásgyermekek 40 százaléka zsidó, de a költségvetésnek közoktatásügyi tételéből csak 14 százalékot juttatnak iskolai célokra. A palesztinai orvosok 80 százaléka zsidó, de a költségvetésnek erre a célra számtal összegeiből csak 15 százalékot kapnak. A kormány által kiadott közmunkáknál csak tíz százalék zsidó van foglalkoztatva és a földművelésügyi minisztérium költségvetésében a zsidó mezőgazdaság csak tíz százaléka válik a zsidók javára.

Az angol birodalmi orvosszövetség elő- adó-estélyén a rákkutatás meglepő eredményeiről számoltak be

London, július 17. A rákbetegség leküzdésére hivatott angol birodalmi orvosi szövetség tegnap a yorki herceg elnöke alatt előadó-estélyt tartott, amelyen az előadók a rákkutatás meglepő eredményeiről számoltak be. Az eddig leghatékonyabbnak bizonyult eljárás, a rádiumkezelés mellett sikerült patkányok és egerek immunizálását a betegséggel szemben elérni s az állatokból nyert szérumban a rákgyógyításnak sikerrel használható fel. Tudományos

körökben általános a vélemény, hogy ez eljárás mellett rövidesen sikerülni fog védőoltó anyagot produkálni, amely preventív védekezést is lehetővé fog tenni a betegséggel szemben. A nagy tudományos kísérleti anyagban, mint érdekesség kiemelkedik az az orvosi megállapítás, hogy a dohányzás az általános közhittel ellentétben, nem mozditja elő a rákos képződmények intenzívebb fellépését és kifejlődését.

Leszavazták a Brüning-kormány adójavaslatait, mire a miniszterelnök a fedezeti javaslatok szükségrendellel való életbeléptetését kérte Hindenburg elnöktől

Berlin, július 17. A birodalmi gyűlés esti ülésén a kormány adójavaslatainak egyikét 256 szavazattal 204 ellenében a szociáldemokraták, német nemzetiek, nemzeti szocialisták és kommunisták szavazataival elvetették. Brüning a szavazás után kijelentette, hogy nem helyezt szult a kormányjavaslatok további tárgyalására, majd rögtönzött minisztertanácsot hívott egybe, mely után felkereste Hindenburg elnököt és kérte a költségvetés egysúlyának helyreállítására hivatott fedezeti javaslatoknak szükségrendellel leendő életbeléptetését.

Berlin, július 17. A porosz belügyminiszter a Stahlhelm országos vezetőivel folytatott tárgyalások és megfelelő garanciák szerzése után feloldotta az acél-sisasokos rajnavidéki és vesztfáliai működési tilalmát és elhatározásáról értesítette a hatóságokat. A Wolff távirati iroda jelenti, hogy Hindenburg elnök rajnavidéki útja az eredetileg tervbe vett program szerint a megállapított időpontban fog lefolyani.

Berlin, július 17. Brüning kancellár és Braun porosz miniszterelnök ma dél-

előtt féltizenegyor kihallgatáson jelentek meg Hindenburgnál, mely alkalommal végleges elintéztést nyert a Stahlhelm-talalom által felidézett konfliktus ügye.

Bergen felett repült el a Zeppelin. Oslóból jelentik: A Graf Zeppelin tegnap este 7 óra 45 percek átrepült a délnyugatnordvégiai Stavanger, este 9 óra 35 percek pedig Bergen felett, ahol postát is dobott le.

Tizenegymilliárd dollárt vesztek a newyorki tőzsdén. Newyorkból jelentik: Ez év júniusában a newyorki tőzsdetanács jelentése szerint nem kevesebb, mint tizenegymilliárd dollár veszteséget jegyeztek. Ez a jegyzés a hivatalosan bevezetett értékpapírokra vonatkozik. Ezenkívül nagy veszteségek történtek olyan papírokban, amiket nem jegyeznek a tőzsdén hivatalosan. Ezek közé tartoznak a nagybankok részvényei, amelyeknek árfolyamcsökkenése szintén jónéhány milliárd-ra meg.

A belügi távirat pöcségek uszító ge

(Az i-ső o)

szaka folyamán hegyekben lévő tátor letartóztatásra özőnleni k pásztorok, a fakesek.

Reggel 9 órak főnyi tömeg g templ

Steinfeld Lázáség elnöke azonn Szmuk mihály, dó hitközség elnöten közölte, hogmét kritikusra f szakadatlanul b a szöszékről s

minden pillanlém fenyeget, meg megtámad védetlen

Szank Mihály prefekturára siet sa csendőrség j losan is értesült ilyen jelentés k csendőrkapitány prefekturára siet bor prefektustól prefektus rövid a csendőrkapitán Mladin ezredest, mászó katonai akított megerősít Miközben a vátonai megerősítés megyei prefektuség újabb jelenté

Poianán a para szer

Dr. Juga erre telvári tartományi tészt tett a készült tományi igazgat kormányznak ezt mulva megérkez lasz. Eszerint

a hadügyminisz za a marama garnizon para század katonasa készenlétben a helyreáll

Ugyancsak utasít garnizonparanesn járműveket is h amelyekkel a kat Borsára szállitha A két letartózt Mihail Strafundas rasztokat ma dél geti törvényesék tették Sfetea esetea kapitány meg

ogy Strafundatér

Kihallgatta az üg primárt is, aki m dat, hogy Strafund tek a legutóbbi paraszt továbbra marad.

A déli órákban szigoru utasítást getről, hogy mind eszközzel tartsa f paranesnok erre f Poianára és

kérte a parasztsék el azt az ereszkedjenek a sokat provokálj esetben ugy a p csendőröknek r

Figyelmeztette tó hogy Maramaross szűltésig indult el órák eltelték anél ra került volna vábbra is együtt templom udvarán jai szakadatlanul készit öt jasi diák jában. A diákok Borsára.

Ellenőrizhetetlen tuzsminisztérium a kolozsvári ortog görögkatolikus pü rinde és Dumitres gesszék fel állásu ban mindedig ne

A belügyminisztérium táviratilag kérte a püspökségektől a két borsai uszító lelkész fellépcsését

(Az első oldali cikkünk folytatása)

szaka folyamán futárok adták tudtul a hegyekben lévő parasztnak a két agitátor letartóztatását. A haragszó hívására özönleni kezdtek a hegyekből a parasztorok, a famunkások és a földművesek.

Reggel 9 órakor már mintegy 1500 főnyi tömeg gyűlt össze a polyánai templom udvarára.

Steinfeld Lázár, a borsai zsidó hitközség elnöke azonnal felhívta telefonon Sztruk Mihályt, a máramarosszigeti zsidó hitközség elnökét, akivel kétsébeesett ten közölte, hogy Borsán a helyzet ismét kritikusra fordult. A három lelkész szakadatlanul bujtogatja a parasztokat a szöszékről s

minden pillanatban az a veszedelem fenyeget, hogy a felhúzott tömeg megtámadja a hajléktalan és védtelen borsai zsidókat.

Sztruk Mihály azonnal a vármegyei prefekturára sietett. A prefektus a borsai csendőrség jelentéséből már hivatalosan is értesült a történetről. Ugyanilyen jelentést kapott Borsáról Sfetea csendőrkapitány is, aki ugyancsak a prefekturára sietett, hogy dr. Jaga Gábor prefektustól utasításokat kérjen. A prefektus rövid megbeszélést folytatott a csendőrkapitánnyal, majd felkereste Madin ezredet, a Máramarosban állomásozó katonai egységek parancsnokát, akitől megerősítést kért.

Miközben a vármegyei prefektus katonai megerősítést kért, befutott a vármegyei prefekturára a borsai csendőrség újabb jelentése, amely szerint

Poianán a parasztok támadásra készen állanak.

Dr. Jaga erre telefonon hívta a kolozsvári tartományi igazgatóságot és jelentést tett a készülő eseményekről. A tartományi igazgatóság továbbította a kormánynak ezt a jelentést. Egy félóra múlva megérkezett Bukarestből a válasz. Eszerint

a hadügyminisztérium felhatalmazza a máramarosszigeti katonai garnizon parancsnokát, hogy egy század katonaságot tartson állandó készenlétben a rendnek Borsán való helyreállítására céljából.

Ugyancsak utasította a minisztérium a garnizonparancsnokot, hogy megfelelő járműveket is helyezzen készenlétbe, amelyekkel a katonákat haladéktalanul Borsára szállíthatják.

A két letartóztatott borsai agitátort: Mihail Strafunda és Vasile Puntu parasztokat ma délelőtt a máramarosszigeti törvényszék ügyészségén szembesítették Sfetea csendőrkapitánnyal. Sfetea kapitány megismételte vádját, hogy egy Strafunda, mint Puntu, az életére törtek.

Kihallgatta az ügyészség Filipán borsai primárt is, aki megerősítette azt a vádat, hogy Strafunda és Puntu résztvettek a legutóbbi zavargásokban. A két paraszt továbbra is az ügyészség foglya marad.

A déli órákban a borsai csendőrség szigorú utasítást kapott Máramarosszigetről, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel tartsa fenn a rendet. Az őrsparancsnok erre felküldte egy csendőrt Poinára és

kérte a parasztokat, hogy ne kövessek el azt az örültséget, hogy leereszkedjenek a faluba és zavargásokat provokáljanak, mert ebben az esetben úgy a parasztnak, mint a csendőröknek meggyűlik a bajuk.

Figyelmeztette továbbá a parasztokat, hogy Máramarosszigetről katonai felkészültség indult el Borsára. A délutáni órák eltelték anélkül, hogy zavargásokra kerülne volna sor. A parasztok továbbra is együtt maradtak a poianai templom udvarán. A templom harangjai szakadatlanul zúgnak. A három lelkész öt jasi diák is támogatja munkájában. A diákok ma reggel érkeztek Borsára.

Ellenőrizhetetlen hírek szerint a kultuszminisztérium táviratilag utasította a kolozsvári ortodox és a szamosújvári görögkatolikus püspökségeket, hogy Berinde és Dumitrescu lelkészeket függeszték fel állásukból. Ez a hír azonban mindeddig nem nyert megerősítést.

Bukovinában azzal operáltak az antiszemita agitátorok, hogy a zsidók gyilkos merényletet követtek el a király ellen

Cadere államtitkár plakátokon cáfolta meg a cuzisták tromba koholmányát és bejelentette, hogy megindítják az eljárást a hír terjesztői ellen

Bucuresti—Bukarest, július 17. A belügyminisztériumban tegnap este tartott értekezleten elhatározták, hogy az igazságügyminisztérium egy vezérinspektort küld ki Bukovinába az ottani igazságszolgáltatási közegek magartásának felülvizsgálására. Azonkívül rövidesen Bukovinába utazik P. Ioanutescu almszter is, hogy a pénzügyi hatóságok működését ellenőrizze és a parasztság pénzügyi terveinek

könnyítésére a helyszínen tegyen megfelelő intézkedéseket.

Suceavában ma tartották meg a heti vásárt, amellyel kapcsolatban a kamat ellenes liga ülést hirdették volt. A vásár teljesen nyugodtan telt el. A város kapuinál csendőrtisztek várták a vásárra jövő parasztokat, akiket megmotoztak, van-e náluk fegyver.

Cadere államtitkár holnapra összehívta a suceavai bankigazgatókat, hogy

a kamatláb leszállításáról tanácskozzék velük.

Jellemző, hogy a cuzisták azt a hírt terjesztették a megyékben, hogy a zsidók a király ellen gyilkos merényletet követtek el. Cadere államtitkár falragaszokon közölte a néppel és ki is doboltatta, hogy ez a hír gonosz koholmány és terjesztőit bíróság elé fogják állítani az alamtörvény értelmében.

Hogyan mentették fel a suceavai rombolások vádlottait

Bucuresti—Bukarest, július 17. (Az Uj Kelet tudósítójától). Tegnap röviden beszámoltunk arról, hogy a suceavai törvényszék felmentette a zsidó házak lerombolásával s az ablakbeveréssel vádolt parasztokat. A Dimineata érdekes részleteket közöl a váratlan esattanóval végződő tárgyalásról. A vádlottak padján Gheorghe Oniu, Jon Holovat, Gheorghe Dregoi, Stefan David és Nicanor bozanceai parasztok ültek. A vád szerint ők voltak azok, akik Weber Merlaub és Gingold zsidó kereskedők házaikat kövekkel bombázták. A vádlottak valamennyien tagadták a terhükre rótt bűncselekményt. Kijelentették, hogy a zsidók bosszúból keverték őket be ebbe a perbe, mert tudták rólok, hogy antiszemiták. Az ügyész a vádbeszédelemben kérte a vádlottaknak a Marzescu-féle törvény alapján való elítélését. A törvényszék

rövid tárgyalás után bizonyítékok hiányában felmenti a vádlottakat. A törvényszék elnöke Leo Wachter bíró volt, akinek Turcan segédbíró asszisztált. A vádat Tanase ügyész képviselte.

Az első per vádlottjainak felmentése után Gheorghe Turculeț Ludic Homorului községbeli paraszt perének tárgyalását kezdette meg, aki ellen az volt a vád, hogy gyújtogató tartalmu brosurákat osztogatott. Turculeț elismerte a vádat, de kijelentette, hogy a brosurákat Neculeea ezredestől kapta és nem tudta, hogy azok mit tartalmaznak. A bíróság elhatározta, hogy bekéri a röpiratokat az iliesitii csendőrpóztól és ezért a per tárgyalását péntekre halasztotta.

Végül Jon Alexino, Nicolaie Hraciniuc, Eugen Striban, Gheorghe Leuciu,

Rudolf Stockmayer, Toader Carniciu, Ilie Leiciuc, Franz Tanis és Joan Scriba parasztleányek perét kezdte tárgyalni, akiket azzal vádoltak meg, hogy résztvettek a suceavai rombolásokban. A vádlottakat Jauea és Jacobovici ügyvédek védtek. Hraciniuc és Striban, akiket lopott holmikkal értek kezükben tetten, kijelentették, hogy a holmit ismeretlen egyenektől kapták. Jon Alexiu beismerte, hogy részt vett a prefektura előtt tartott gyűlésen, de kijelentette, hogy nem tudja, miről volt szó. A suceavai kereskedők magánjogi képviselői, Vogel ügyvéd a bizonyítási eljárás kiegészítését és többek között Caldarus csendőrfőhadnagy, Romanowsky rendőrkomisszár beidézését kérte. A bíróság helyt adott a kérésnek és a per tárgyalását ugyancsak péntekre halasztotta.

Vaida belügyminiszter a Zsidó Parlamenti Klub intervenciójára táviratilag rendelte el az antiszemita agitátorok letartóztatását és az agitáció elfojtását

A Zsidó Parlamenti Klub július 23-ra értekezletre hívta össze a zsidó szervezetek vezetőit

Bucuresti—Bukarest, július 17. A Zsidó Parlamenti Klub értekezletet tartott az Athene Palaceban, amely alkalommal megállapították, hogy a helyzet igen súlyos, főleg Beszarabiából és Bukovinából érkeznek olyan hírek, amelyek könnyen pogromra vezethetnek. A zsidó képviselők szerint a kormány nem tette meg a szükséges intézkedéseket és nem tanúsít elég erélyt az anarhisztikus mozgalmakkal szemben. Elhatározták, hogy július 23-ra országos értekezletre hívják össze az összes zsidó szervezeteket, a mely alkalommal dönteni fognak a további lépésekről.

Cadere belügyi államtitkár, aki teljes hatalommal van felruházva, értesítette a belügyminisztert, hogy erélyes intézkedéseket a nyugalmat és rendet helyreállította Bukovinában és remélhető, hogy további rendezavarások nem lesznek.

Lapzártakor jelenti munkatársunk: A Zsidó Parlamenti Klub tagjai: Dr. Fischer József és Landau képviselők, dr. Mayer Ebner szenátor, valamint dr. Marton Ernő, az Uj Kelet főszerkesztője, ma este 7 órakor audiencián jelentek meg dr. Vajda Sándor belügyminiszter előtt. A delegáció részletes exposéban ismertette a belügyminiszterrel az elmúlt napokban történt antiszemita excessusokat, majd rámutattak arra, hogy ezek a zavargások tulajdonképpen csak befejezői, vagy megnyilatkozási formái voltak annak a fékezhetetlen agitációnak, mely már hónapok óta folyik az ország zsidó lakossága ellen. Landau képviselő a beszarabiai helyzetet ismertette a belügyminiszter előtt, dr. Mayer Ebner a suceavai eseményekről referált, dr. Fischer József és dr. Marton Ernő pedig a máramarosi eseményekről és különösen a borsai tüzekatrófiáról és annak okairól számoltak be teljes

résletességgel a belügyminiszternek. A delegáció tiltakozott a belügyminiszter előtt az alárendelt hatóságok bűnös passzívítása ellen és rámutatott arra, hogy a zsidó közvélemény megdöbbenésére az igazságügyi hatóságok is az összes esetekben szabadlábra helyezték az agitátorokat, ha a rendőrség, vagy a szigoranca már el is határozta magát arra, hogy letartóztassa őket.

Vajda belügyminiszter figyelmesen meghallgatta a delegáció tagjait és jegyzeteket készített magának a zsidó parlamenterek által szolgáltatott adatokról. A delegációnak sikerült meggyőzni a belügyminisztert arról, hogy a helyzet sokkal súlyosabb, mint aminek az alantias hatóságok azt feltűntették. Az

audiencia közben Vajda belügyminiszter magához kérte kabinetfőnökét és szigorú utasításokat adott különösen a máramarosi antiszemita agitációk elfojtására. A belügyminiszter hosszú táviratot intézett dr. Jaga máramarosi prefektushoz, akit utasított arra, hogy az összes agitátorokat tartóztassa le és a legszigorúbban járjon el velük szemben. Egy másik táviratban utasította a prefektust arra, hogy Berinde és Dumitrescu lelkészeket, a máramarosi agitációk tulajdonképpeni előidézőit, azonnal függesztse fel állásuktól. Egy harmadik táviratban utasította Sfetea kapitányt, a máramarosmegyei csendőrlégió parancsnokát, hogy az összes rendelkezésére álló erőket Borsára koncentrálja.

Beszarábia zsidó falvaiban óriási az izgalom a vasgárda mozgolódása miatt

Cernauti—Csernovic, július 17. (Az Uj Kelet tudósítójától). Mint jelentették, Cadere belügyi államtitkár audiencián fogadta Landau kiseneyi zsidó képviselőt és dr. Teich suceavai hitközségi elnököt, akik tiltakoztak előtte az antiszemita atrocitások ellen. Cadere államtitkár kérte a zsidó delegációt, hogy nyugtassák meg a lakosságot, mert a falvakban tett látogatás alkalmával meggyőződött arról, hogy nem egy zsidóellenes áramlat következtében, hanem a gazdasági helyzet miatti elkeseredésből robbantak ki az események. Ugy Cadere államtitkár, mint Teodoru csernovici főügyész előtt számos parasztlevegélő jelent meg. Valamennyien követelték az adók sürgős leszállítását és az adóbehajtási metódusok enyhítését.

Az elmúlt éjszaka Suceavában az a hír terjedt el, hogy Arbore nagyközségben antiszemita zavargásokat készítet-

nek elő. Cadere államtitkár és Gavrilescu tábornok, a nyolcadik gyalogos brigád parancsnoka azonnal a helyszínre utaztak.

Kisenev, július 17. Ungheni városkában nagy nyugtalanság uralkodik. Riadó hírek keltek szárnyra Zelea Codreanu vasgárdájának tervezett felvonulásáról. A pánikot növeli az, hogy az utóbbi napokban minden este a városkába érkezik Corneliu Codreanu, Manciu jasi rendőrprefektus gyilkosa, aki megbeszéléseket tart híveivel. A város lakosságának vezetői elhatározták hogy küldöttséget menesztenek a vármegyei prefektushoz, akitől kérik fogják a rendbiztosítást. Tegnap este 10 órakor Schreibermann Herskut, a zsidó hitközség 62 éves ősz kántorát ismeretlen tettesek megtámadták és véresre verték. A támadás a városka lakosságában mély felháborodást váltott ki. A rendőrség nyomozása mindeddig eredménytelen maradt.

Volkozzon

meg a Temesvári Első ár által garantált

leios

esjegy, mer ta huzás tanul a jövő hó

us ho 3-án

elszalasztja szerencsét.

ny 100.000 lei

és 5000 leios száremény is.

ok: a dohánytözsdekben, az utcai árusoknál

Str. Regina Maria 32

idéri rendelések 5 da

sz. lőzetes beküldése

szközlötnek.

eknek, 33 százalékat

ának és ők veszik

importjának a felét.

pozíció nincs arány

ásnak rájuk eső ki

tinai iskolágyerme

idő, de a költségve

gyi tételéből csak 14

x iskolai célokra. A

80 százaléka zsidó,

k erre a célra szánt

százalékot kapnak.

adott közmunkáknál

zsidó van foglalkoz

velésügyi miniszter

en a zsidó mezőgaz

aléka válik a zsidók

és meg

nisztet

megállapítja, hogy a

ések miatt felmerült

asztárszövetség kiváló

belpolitikában új

és még nem kezdte

ást kell foglalnia a

tételét illetően.

és meg

egle

egle

egle

Egész Máramaros megyét veszélyesen aláaknázták a borsai sikereken felbuzdult antiszemita agitáció

A máramarosi falvak népe látva azt, hogy a borsai terroristáknak hajuk szála sem görbül meg min denütt szervezkedik a zsidók ellen

Sighetul-Marmatiei — Máramarossziget, július 17. Máramaros megye már napok óta feldúlt hangyaboly képét mutatja. Agitátorok járják be a falvakat és a munka és kenyér nélkül álló parasztságot mindenütt a zsidó üzletek kifosztására bujtogatják, eléjük tárva a sucevai példát. Szinte nap-nap után észlelhető, hogy milyen mély átalakulásokot idéztek elő a legutóbbi események és az agitátorok szüntelen bujtogatása az eddigi békés és passzív máramarosi parasztság lelkében. A borsai tüzkatasztrófa és a sucevai események híre a megye legeldegőbb zugába is eljutott már. A cuzista ágensek gondoskodnak arról, hogy a munkanélküliségért, a nyomorért és a kukorica alacsony áráért a zsidókat tegyék felelőssé. Az agitátorok mindenütt hivatkoznak a borsai példára, ahol az antiszemita felgyújtották a zsidók házeit, anélkül, hogy ezért bárkinek a hajszála is meggörbült volna.

A borsai példa ragadás

Annak a tradicionális jóviszonynak, amely a Máramaros román és zsidó lakossága között már évtizedek óta fennáll, ugylátszik, hosszú időre végeszakadt. A parasztek már hetek óta nem hajlandók a zsidó kereskedőkkel és kereszmárosokkal szemben fennálló tartozásaikat rendezni. Csak a minap történt meg, hogy Szurduk községben egy Jonescu nevű csendőrmester fenyegette meg Weiszberger zsidó kereskedőt:

— Vigyázzatok, mert úgy fogtok járni, mint a borsai zsidók.

Ilyen körülmények között érthető, hogy a máramarosi falvak zsidósága remegő nyugtalansággal tekint a holnap elé. A Borsához közeliek községében a hangulat annyira feszültté vált, hogy a zsidó lakosok összecsonagoltak és készen állanak a menekülésre.

Minden vonalon szaborálják

Máramaros zsidó lakosságát különösen elkéseríti az, hogy a hatóságok részéről még mindig semmilyen intézkedés nem történt sem a multban történt excesszusok megtorlására, sem pedig a zsidó lakosok élet- és vagyonbiztonságának garantálására. A történetek után a pánikhangulatot különösen fokozza az, hogy az agitátorok és különösen Berinde és Dumitreacu borsai lelkészek még mindig szabadon bujtogathatnak, anélkül, hogy bármi is történt volna ellenük. Moldovan tartományi igazgató személyesen győződött meg Borsán a két lelkész kutmérgező agitációjáról. A tartományi igazgató hallotta a máramarosi hatóságok vezetőinek azt a kijelentését, hogy Borsán csak úgy lesz helyreállítható a rend, ha a gyűlöletnek ezt a két papját elhelyezik onnan. A tartományi igazgató kijelentette Kolozsváron a sajtó képviselői előtt, hogy közönséges bűntény az, amit ez a két pap hazafias jelszavak ürügye alatt Borsán elkövet és ünneplés fogadalmat tett arra, hogy nyolc napon belül áthelyeztetni őket. Ez a nyolc nap már eltelt és Dumitreacu és Berinde még mindig Borsán vannak. Sőt mi több, az egyházi hatóságok elhelyezték Borsáról egy Nutu nevezetű lelkészt, aki csillapítani igyekezett a kollégái által felheccelt parasztságot. Nutu helyébe egy olyan pap került, aki azonnal csatlakozott Dumitreacu és Berinde akciójához. Az antiszemita agitációt ilyen körülmények között még akkor sem tudnák megakadályozni a helyi hatóságok, ha történetesen akarnák is.

A máramarosi falvakban egyre feszültebb a helyzet

Ami azonban a borsai tüzkatasztrófával kapcsolatosan történt, eléggé világosan bebizonyította, hogy a máramarosi hatóságok vagy nem akarják, vagy pedig nem tudják fékmentartani a fellángolt szenvedélyeket. A borsai katasztrófát követő első vizsgálat — mint ismeretes — oda konkludált, hogy a tüzet dr. Salamon Miksa körorvos személyzetének gondatlansága idézte elő. Ezt a verziót sietett az egész világsajtóban elhelyezni a felhivatalos Rador távirati iroda. Ezzel szemben kiderült, hogy ha a gyújtogatás feltevéseinek alátámasztására nincs is elegendő perrendszert

bizonyíték, azt semmilyen formában és semmilyen dokumentummal nem lehet bizonyítani, hogy a katasztrófát szerencsétlenség idézte elő. Az első vizsgálat felületességéről maga a tartományi igazgató is meggyőződött borsai utja alkalmával. Moldovan dr. egy második vizsgálatot rendelt el éppen ezért. Máramarosban azonban senki sem tud felvilágosítást adni ezen vizsgálat eredmé-

nyéről. Egészen nyilvánvaló az a tendencia, hogy a borsai tüzet le akarják venni a napirendről, mint egy kellemetlen kérdést, amelyről még beszélni is kényelmetlen a hatóságoknak. A máramarosi falvakban a hangulat óráról órára egyre feszültebb lesz. Ha sürgős intézkedések nem történnek, úgy Máramaros zsidósága ijesztő perspektívák előtt áll.

Az osztrák nemzeti tanács utolsó ülésén elfogadták a vámtarifanovellát

Bécs, július 17. A nemzeti tanács tegnap tartotta a parlamenti szünet előtti utolsó ülését. Az ülésen elfogadták a mezőgazdaság megerősítésére hivatott javaslatot és a vámtarifa-novellát. A nemzeti tanács határozati javaslatot fogadott el, melyben felhívja a kormányt arra, hogy terjesszen elő javas-

latot a törvényhozás elé az állami liszt- és gabonamonopólium ügyében.

Tegnap volt a karinthiai népszavazás 10-ik évfordulója. A nemzetgyűlésen Schober kancellár méltatta a nap jelentőségét és köszönetet mondott Karinthia népének Ausztriával szemben tanúsított hűségéért.

Mária királyné és Ileana hercegnő külföldre utaznak

Bucuresti—Bukarest, július 17. Mária királyné és Ileana hercegnő július 19-én Jugoszláviába utaznak a jugoszláv királyi pár meglátogatására. Néhány napig Bledben fognak tartózkodni, azután pedig Marioara királynéval együtt Ausztriába és Németországba mennek. Meglátogatják a salz-

burgi és beyreuthi ünnepi játékokat, továbbá a Hohenzollern-Sigmaringen-házat és a Koburg fejedelmi házat is. A királyné és a hercegnő augusztus 18-án érkeznek vissza és azután a brani kastélyban fognak nyaralni egészen a korenázásig.

Felmentették

Denicel kolozsvári járásbíró, akit egy őrizetbe vett kortes jelentett fel választási visszaélés címén

Cluj—Kolozsvár, július 17. (Az Uj Kelet tudósítójától). A tavaszi választásoknak egyik érdekes epizódusa folyt le ma a kolozsvári ítéltábla fegyelmi tanácsa előtt. A per főszereplője, illetve vádlottja dr. Denicel Augustin büntető járásbíró, aki a választások idején három, Kolozsvárhoz közlelő faluban vezette le a választást.

Dr. Denicel rendkívül pedáns ember, aki végtelenségig tud ragaszkodni a törvény rendelkezéseire. Így történt az, hogy a büntető bíró letartóztatta az egyik párt előkelő kortesét, aki nem tartva be a választási szabályokat, pártjának érdekében a választási idő alatt is agitált. A több, mint 20 óráig letartóztatásban állott kortesvezért kiszabadulása után feljelentést tett a bíró ellen

és pedig egyenesen az igazságügyi miniszterhez, ahonnan felsőbb utasításra mára rendelték el a feljelentés letárgyalását.

A vádlott ítéltábla a tárgyalás folyamán kijelentette, hogy ő semminemű illegitimitást nem követett el és a letartóztatás alkalmával mindenképpen a fennálló választási szabályok szerint járt el.

Ugyancsak ebben az értelemben szólalt fel dr. Pastia ítéltábla-ügyvéd, a vádlott védője, aki felmentést kért.

A fegyelmi tanács a vád és védelem tanuainak meghallgatása után úgy döntött, hogy Denicel dr. valóban törvényszerűen cselekedett, mikor a kortest letartóztatta és ezért felmentette őt a vád és annak következményei alól.

Az alsónáz leszavazta az angol konzervatívok bizalmatlansági indítványát

Az angol munkáspárt értekezletén holtvágányra terelték a munkanélküliséggel kapcsolatos kérdéseket

A bányamunkások szervezete kompromisszumos széntörvényjavaslatot fogadott el

London, július 17. A munkáspárt ma esti értekezletén tárgyalta azt a határozati javaslatot, amelyben a pártnak a munkanélküliség növekedése miatt új politikai inaugurálására kellett volna felszólítania a kormányt. Heves vita után sikerült 80 szavazattal 38 ellenében Morrison közlekedésiügyi miniszter álláspontját elfogadotni, mely szerint a határozati javaslatot a tanácsadó bizottság elé utalják állásfoglalás végett, ami annyit jelent, hogy a kormányra kellemetlen javaslatot sikerrel holtvágányra terelték.

London, július 17. A Daily Telegraph kedelmi miniszter tegnap este hossza-

san tárgyalta a bányamunkások szervezeteinek vezetőségi tagjaival és elfogadott velük egy kompromisszumos javaslatot, amelyet a kormány a többszörösen visszaküldött széntörvényjavaslat helyett fog a törvényhozás elé terjeszteni. A miniszter ma a felsőház vezető körével folytat megbeszéléseket, hogy velük is elfogadtassa a kormány kompromisszumos javaslatát.

London, július 17. A Reuter távirati iroda jelenti, hogy az alsónáz tegnap 312 szavazattal 241 ellenében elvetette a konzervatívoknak a Macdonald-kormány ellen előterjesztett bizalmatlansági indítványát.

Ujra megkísérelték eloltani a morenii szondatüzet

Bucuresti—Bukarest, július 17. (Az Uj Kelet tudósítójától). Idestova tizenöt hónapja annak, hogy Moreniben szokatlanul ég a 160. számú szonda. Az összes eddigi oltási kísérletek hiabavalóknak bizonyultak és csak arra voltak jők, hogy újabb és újabb emberáldozatokat követeljenek. A kormány röviddel a szonda kigyullása után egy ugynevezett oltási bizottságot nevezett ki Lazar mérnökkel az élén. A bizottság egy évi munkájának eredményeképpen három alagutat ástak és a harmadik alaguton keresztül próbálták Lazar mérnök apparátusa segítségével a gázok fel törését megakadályozni. A kísérlet azonban balul ütött ki és a felrobbant alagutban több munkás halálát lelta.

Ezek után a kormány felozlatta az oltási bizottságot. Amatőrök azonban még mindig nem adták fel a reményt, hogy saját találmányaik segítségével eloltásák az égő szondát. Tegnap megjelent Moreniben a két Barbu testvér, akik új tervet dolgoztak ki a szonda eloltására. Magukkal hoztak egy miniatűr készüléket is, amelyet ugyancsak a harmadik számú alagutban akarnak felállítani. A Barbu-testvérek felkeresték Fundulescu mérnököt és bemutat- ták neki Madgearu iparügyi miniszter ajánló levelét. Valószínű, hogy a kormány ki fogja nevezni a napokban az új oltási bizottságot, amely azután tanulmányozni fogja a Barbu-testvérek készülékét.

Árverés az oroszlankeztrecben! Egy német végrehajtó bravurja

Berlin, július 17. Egy német végrehajtó hivatalos kötelességét végezve, behatolt egy cirkusz menaszériájába és az állatsereglet tulajdonosának a tartozása fejében lefoglalta és elárverezett egy oroszlánt.

Egy valódit. Az állatok királyainak egy idomított példányát.

Az eset egyébként a következő: A híres és hatalmas Hagenbeck-cirkusz Berlin környékén táborozott és előadásait hatalmas plakátokon hirdették be. Többek között az egyik elegáns szálloda falára is ráragasztották a lepedőnyi papirost, amely a félelmes bestiákat ábrázolta, közepén az ostort pattintgató igazgatóval. A szálloda tiltakozott és követelte a plakát eltávolítását és amikor kívánságának nem ettek eleget, beperelte az állatseregletet. A pert meg is nyerték és Hagenbeck urat háromezer lej kártérítés megfizetésére ítélték. Hagenbeck ur azonban nem fizetett. Mire a kitűzött nyolc napos határidő elteltével megjelent a végrehajtó, hogy foglaljon és — tekintve, hogy a menaszéria rövidesen továbbállni készült — egyben foganatosítsa is a végrehajtást.

A direktor éppen az állatait idomította.

— Ön végrehajtó? — kérdezte a ráeson át — nálam nincs mit foglalni. Lakásom egy cirkuszi kocsi... ha csak egy ilyen fenevadra nem reflektál — tette hozzá tréfásan és a személyzet hatalmasat kacagott a jó tréfán.

Nagy volt azonban az elképedésük, amikor a végrehajtó a legnagyobb lelki nyugalommal kijelentette, hogy nagyon helyes, készséggel lefoglal egy tgrist is, vagy egy oroszlánt, amennyiben az értéke fedezi a követelést.

— Melyik állatról van szó? — kérdezte a végrehajtó és tüzetesen szemügyre vette az egyik oroszlánt.

— Ezennel ünneplésesen lefoglalom — jelentette ki és már ki is állította a záloglási jegyzőkönyvet.

Az oroszlan csak bámult, de nem tiltakozott. Az igazgató szintén nem jutott szóhoz az ámulattól.

Másnap megtartották az árverést. Az oroszlan-licitáció hírére sokan esődültek össze a cirkusz körül. Különösen sok volt a nő, akik az iránt érdeklődtek, hogy lehet-e perázon, szájkosár ral vezetni Leó öfelségét. A cirkusz igazgatója sem vette már tráféra a dolgot és amikor az oroszlan árát már tízezer lejre verték fel, egyik alkalmazottjával ráigértetett még ötzezet. Így az állat tulajdonában maradt, a tartozást és a felmerült költségeket levonták, az azon túl befolyt összeget pedig átadták neki.

GYOMEMÉZ

horai orog okozna
A természet baci Ásvány
különböző te
korszak
HÁZIK
a legtermésze
gyógymo

Két e

Epstein Meghalt Lud

A mult héten meg s velük egy világból, ami ne datába. Lapjain tuk, hogy híre nem regisztrált, kutjába estek. A nál egy drága jö gozott: Schmitt testestült szorga volt. Mégis meg társak egy-egy fontosat is elm jében a laphoz. dás" kinos helyz bacsinál kedélyt vonatosszeütközé Liliom uccában jelent meg a Pe jelent meg, akko mondotta. — És egy lapot olvas, azok az esemény lyeket az ő lapj

De vannak de utólag is kell írni, hogy Jehu tendős lett és he pelték, mint aho nagyobbait szol tudjuk, hogy ne hanem kiváló ir futotta be pályá különállóság fel orosz gettóban n Bécsbe jött, hog rozza nagyszerű nem tudott néme vel később már kedves humoresz tőnek mítem ke után művész-filo lémák felé terelő a téren teljesítet molyabb körök Most, hogy hatva ben mutatja pály „Utam Keletről Epstein ebben zsidónak mutatk és írásában átfog pagál. De közele számot ad jellem amit nem volt al tői műveiben k művész, sajátos a maga egyéni a ságai és mindez kifejezésre könyv akiknek más a más alapelvekből vánvalóan kiváló talpig becsületes győződés embe véleményét a dol retete és őszinte stein könyvből, dulóján irt, szint moloul.

De ez nem egés sokan ünnepték művészbartái, a teljesebb esendbb mogatott olykép vagy szobraikat ta. Művész-egye rendeztek tisztel virágok várták maga is csodálko neplésen és csak szónokok a „leg nek aposztrofált

Másik hír, am Ludwig Stein ha utóbbi években egyetem egyik fi gyarországon sz

Érlelik eloltani szondatüzet

1930. július 17. (Az Uj Kelet). Idestova tizenegy Moreniben számszerű szonda. Az kísérletek hiábavalóak és csak arra voltak ujjabb emberáldozatok. A kormány rogyullása után egy bizottságot nevezett az élén. A bizottság eredményeképpen két és a harmadik próbálták Lazar mérlegével a gázak felozni. A kísérlet ki és a felrobbantás halálát lelta. Any felozlatta az Amatőrök azonban láták fel a reményt, anyaik segítségével lát. Tegnap megjék két Barbu testvér, ztak ki a szonda elhozta egy miniamelyet ugyancsak alagutban akarnak testvérek felkeresrnököt és bemutatiparügyi miniszter szinü, hogy a korzni a napokban az amely azután taBarbu-testvérek

És az eltrecken! ehajto bravurja

Egy német végretelességet végezve, sz menaszériájába tukajdonosának a foglalta és elárve-

állatok királyainak nyát.

A következő: A Hagenbeck-cirkusz táborozott és előlakatokon hirdették az egyik elegáns áragasztották a leamely a félelmes közepén az ostortóval. A szálloda etlte a plakát eltá-kivánságának nem ette az állatseregleyerték és Hagenzezer lej kártérítésék. Hagenbeck ur ett. Mire a kitűzött idő elteltével meg, hogy foglaljon és menaszéria rövidszült — egyben fogrehajtást.

az állatút idomi-

— kérdezte a rá-nimes mit foglalni. szí kocsit... haesak a nem reflektál — an és a személyzet t a jó tréfán.

an az elképedésük. ó a legnagyobb lel-felentette, hogy na-géggel lefogal egy orozslánt, ameny-dezi a követelést.

l van szó? — kér-és tüzetesen szem-ik orozslánt.

pályvesen lefogalom már ki is állította a nyvet.

ak bántult, de nem zgató szinten nem ulattól.

oták az árverést. ó híreire sokan eső-ús körül. Különö-ék az iránt érde-épáron, szájkosár-éségét. A cirkusz tte már tráféra a z orozslánt árát már fel, egyik alkalma- tt még ötezret. Így n maradt, a tarto- költségeket levon- olvt összeget pedig

GYOMOR, BÉL és EMESZTÉSI ZAVAROK

Korai óregséget okoznak.

A természetes Karls-baci Ásványvízzel különösen favezozat készült.

HÁZIKURA
a legtermészetesebb gyógyszer

Két elmaradt hír

Epstein Jehuda ünneplése.

Meghalt Ludwig Stein professzor

A mult heten a lapok nem jelentek meg s velük együtt sok híradás a nagyvilágból, ami nem jutott el az olvasó tudatába. Lapjainkat annyira megszoktuk, hogy hírek, amelyeket az újság nem regisztrált, örökre a feledékenység kútjába estek. A békebeli Pesti Hírlapnál egy drága jó éjszakai szerkesztő dolgozott: Schmittely József, aki a megtestesült szorgalom és ügyelő éberség volt. Mégis megtörtént, hogy a munkatársak egy-egy hírt, némelykor bizony fontosat is elmulasztottak behozni idejében a laphoz. Másutt ilyen „lemaradás” kinos helyzetet teremt, Schmittely bácsinál kedélyt okozott. Péczel mellett vonatösszeütközés történt? Leszurtak a Liliom uccában egy embert? És ez nem jelent meg a Pesti Hírlapban! Ha nem jelent meg, akkor nem is történt meg — mondotta. — És igaz is volt, mert aki egy lapot olvas, az olyan számára csak azok az események történtek meg, amelyeket az ő lapja közöl.

De vannak dolgok, amiket azonban utólag is kell regisztrálni. Meg kell írni, hogy Jehuda Epstein hatvan esztendő s lett és hogy Bécsben úgy ünnepték, mint ahogy a szellemi élet legnagyobbjai szokás. Jehuda Epsteinről tudjuk, hogy nemcsak elsőrangú festő, hanem kiváló író, aki tüneményes uton futotta be pályáját a művészi és írói különállóság felé. Jehuda Epstein az orosz gettóban nevelkedett és amikor Bécsbe jött, hogy az akadémián pallérozza egyszerű festői képességeit, még nem tudott németül beszélni. Három évvel később már cikkei jelentek meg és kedves humoreszkjei, amín a szerkesztőnek mitsem kellett „simítania”. Azután művész-filozófiai és esztétikai problémák felé terelődött a figyelme és ezen a téren teljesítette munkáját, a legkomolyabb körök respektussal olvasták. Most, hogy hatvan éves lett, egy könyvben mutatja pályáját. A könyv címe: „Utam Keletről Nyugat felé”. Jehuda Epstein ebben a könyvében gerinces zsidónak mutatkozik, aki művészetében és írásaiban átfogó emberi eszméket propagál. De közeledvén a hajlott kor felé, számot ad jellemének arról a vonásáról, amit nem volt alkalma írásaiban és festői műveiben kidomborítani. Sajátos művész, sajátos író, akinek megvoltak a maga egyéni megításai, egyéni igazságai és mindezeket harcosan juttatja kifejezésre könyvében. Sokan vannak, akiknek más a meggyőződésük, mert más alapelvekből indultak ki. Am nyilvánvalóan kiválglik a könyvből, hogy talpig becsület és lelke gyökeréig meggyőződéses ember szögezte le elveit és véleményét a dolgokról. Az igazság szeretete és őszinteség árad Jehuda Epstein könyvéből, élete hatvanadik évfordulóján írt, szinte csak magának beszámolóul.

De ez nem egészen sikerült neki, mert sokan ünnepték. Hálás tanítványai és művészbáratjai, akiket éveken át a legteljesebb esendben, szinte titokban támogatott olyképpen, hogy képeiket, vagy szobraikat mecenásoknak ajánlotta. Művész-egyesületek diszközgyűlést rendeztek tiszteletére, lombok és friss virágok várták Jehuda Epsteint, aki maga is esodálkozott ezen a tünnető ünneplésen és csak annak örült, hogy a szónokok a „legfiatalabb” hatvanévesnek aposztrofálták.

Másik hír, amit regisztrálnunk kell, Ludwig Stein halála. Ludwig Stein az utóbbi években Berlinben működött az egyetem egyik filozófiai tanszékén. Magyarországon született, szegénysorsu

szülők gyermeke lévén, jesivára járt, amelynek egyoldalú diszciplinája azonban nem elégtette ki. Kivándorolt Hollandiába, majd Németországba. Halleban doktorátust szerzett, azután tovább tanult és Zürichben magántanári képesítést nyert a megyetemen, ahol néhány évig működött. 1888-ban a berlini egyetem nemzetgazdasági tanszékére hívták, de Ludwig Stein nem akarta elhagyni Svájcot és csak a háboru előtt

költözött Berlinbe, ahol átvette a „Nord és Süd” című folyóirat szerkesztését. Az újság a nagy nemzetközi szerződésben sokban hozzájárult az eszmék tisztázásához. Stein professzor szalonja találkozója volt azoknak a publicistáknak, művészeknek és politikusoknak, akik a progresszió jegyében dolgoztak. Ő maga mindent jelen volt, ahol a történelmet csinálták, legutóbb Genuában és Genfben. Igen gazdag családból nősült,

ami lehetővé tette számára a függetlenségnek azt a biztonságát, amire minden koncepciózus embernek szüksége van. A legjobb emberek közé tartozott. Bajba jutott egzisztenciák soha nem távoztak komoly segítség nélkül házából. Halála hirtelen történt. Salzburgban egy hirtelen fellépett hashártyagyulladás következtében megoperálták. Hetvenegy éves volt.

(sz. i.)

Franciaország ezentul Romániában fogja beszerezni petróleum-szükségletét

Sikerre vezettek Mironescu és Tardieu tárgyalásai a román-francia kereskedelmi kapcsolatok kimélyítéséről

Bucuresti—Bukarest, július 17. Párizsi jelentés szerint Mironescu külügyminiszter Tardieu francia miniszterelnökkel tárgyalásokat folytatott a román-francia kereskedelmi kapcsolatok kimélyítéséről. Mironescu javaslatot tett, hogy Franciaország hajóiparánál használjon román petróleumot. Tardieu igen kedvezőnek találta a javaslatot, kijelentette, hogy azt ta-

nulmányozni fogja és reméli, hogy rövidesen megfelelő szerződést fog köthetni a román petróleumiparral.

A petróleum-háboru kiélesedett fázisában, melyet az orosz petróleum és az amerikai petróleum-trösztök hajsza jellemez, rendkívüli jelentőségűnek mondható Mironescu külügyminiszter sikere, mellyel piacot teremtett

a román petróleumiparnak. Tudvalevő, hogy a román petróleum világiaci helyzetét az utóbbi években az amerikai és orosz petróleum térhódítása veszélyeztette, sőt tette kilátástalanná. Annál nagyobb s az egész romániai közgazdasági életre kiható jelentőségű tehát az az egyezmény, mely Tardieu és Mironescu között létrejött.

Az utasok biztonságának rovására takarékoskodik a CFR a mozdonyokon

A mozdonyvezetők memorandumában kérik a vezérigazgatót, vonja vissza azokat a rendelkezéseket amelyek katasztrófát idézhetnek elő

Bucuresti—Bukarest, július 17. (Az Uj Kelet tudósítójától). A romániai mozdonyvezetők egyesülete, a „Tractiunea”, memorandumot terjesztett Stan Vidrighin igazgató elé. A memorandumban a mozdonyvezetők rámutatnak arra, hogy a különböző személyzeti és anyagi megtakarítások következtében a mozdonyok jókarbantartása lehetetlenné vált. Egyre-másra történik meg, hogy a lokomotivokat defektus éri, ami végeredményben nemcsak az államnak okoz súlyos károkat, hanem az utasok életét is veszélyeztetik.

A memorandum elpanaszolja, hogy Vidrighin vezérigazgató csak az alsóbbfokú tisztviselőknél hajtja keresztül a takarékoság elvét. A fűtőházakban jelentős mértékben redukálták a mechanikusok és a munkások számát. Emiatt a fűtőházak személyzete nem tudja a mozdonyok javításait rendszeresen elvégezni és ez a munka is a mozdonyvezetőkre és fűtőkre hárul.

Ezenkívül redukálták a mozdonyok megolajozásához szükséges olajmennyiséget, amely eddig a szükségesség alapján volt megállapítva. Az olaj redukciója következtében a mozdonyok

egyes részei igen erős használatnak vannak kitéve, a küllők nem egyszer megolvadtak. A CFR mindezért a személyzetet okolja, azzal vádolva meg a személyzetet, hogy nem dolgozik elég figyelmesen.

A mozdonyvezetők kérik, hogy a CFR vezérigazgatósága vonja vissza ezeket a rendelkezéseket. Amennyiben ez nem történne meg, úgy kérik, hogy a lokomotivokat a fűtőházakban olajozzák és ebben az esetben vállalja az adminisztráció a felelősséget a vonatok járásáért.

Alexandriában már a külföldi állampolgárok személyi védelméről tárgyalnak a hatalmak diplomatái

Anglia a legszigorubb semlegességre utasította az egyiptomi főbiztost. Újabb tüntetések voltak Kairóban

London, július 17. Az alexandriai zavargásokkal kapcsolatban 77 letartóztatás történt. Az őrizetbe vételek miatt ma délelőtt egész Egyiptomban kisebb arányú tüntetések voltak, de a karhatalom mindenütt ura a helyzetnek és rövidesen szétoszlatta a tüntetőket. Az esti órákig Alexandriában is nyugalom volt és incidenseket nem jelentettek. Este nagy tömeg jelent meg a közpórház épülete előtt s követelte a sortüz halálos áldozatainak kiadatását. Az ügyesség ragaszkodott a holttestek felboncolásához s csak ennek megtörténte után adta ki a lármásan tüntető tömegnek a holttesteket. Önkéntes halottvívők vállalkira emelték a koporsókat és sokezernyi tömeg kísérete mellett vitték a temetőbe. A tömeg állandóan viharosan éljenezte Nahas pasát. Késő este a tömeg a temetőből eloszlott. Az angol hadihajók érkezését pntek reggelre várják. A kormány az Al Balagh, Al Bassir, Al Siassa lapok további megjelenését lázító tartalmu cikkei miatt betiltotta.

London, július 17. A British United Press kairói jelentése szerint a külföldi hatalmak diplomatái tegnap

Kairóban értekezletet tartottak, amelyen állampolgárai személybiztonságának védelméről és a követségi épületek biztonságáról tanácskoztak.

Alexandriában a zavargásokkal kapcsolatban eszközölt letartóztatások tovább folynak. Az őrizetbe vetettek száma 147-re emelkedett.

Az olasz követ tegnap tiltakozott a kairói kormánytól egy olasz állampolgár alexandriai megölése miatt.

Az egyiptomi kormány részéről kiadott hivatalos jelentés szerint az alexandriai zavargásoknál 14 ember vesztette életét és 140 sebesülés történt.

London, július 17. Az angol alsóház mai ülésén Baldwin interpellált az egyiptomi helyzet ügyében. Macdonald miniszterelnök válaszában bejelentette hogy Anglia július 4-én a legszigorubb semlegességre utasította Loraine egyiptomi angol főbiztost s felhatalmazta annak kijelentésére, hogy az angol kormány minden lehető el fog követni a kedvező atmoszféra fenntartására. A miniszterelnök közölte a törvényhozással, hogy a máltai flotta két hadihajója parancsot kapott arra, hogy haladéktalanul Alexandriába induljon

az európaiak személyi biztonságának védelmére. Anglia tudatta végül az egyiptomi kormánnyal, hogy az idegenek biztonsága tekintetében felelősséggel kell eljárnia. Macdonald után több képviselő kérdéseket akart intézni a kormánnyhoz, de mivel ezek katonai vonatkozásúak voltak, a speaker rendre mindenkitől megvonta a szót.

Gandhi feladja a passzív ellenállási mozgalmat?

London, július 17. A Daily Telegraph jólinformált indiai angol körökből azt az értesülést szerezte, hogy számolni lehet a Gandhi-féle passzív ellenállási mozgalom teljes feladásával. E hírek szerint Gandhi hívei azon az állásponton vannak, hogy az angolelleses akciókat be kell szüntetni, sőt állítólag maga Gandhi is hajlandóan nyilatkozott arra, hogy tárgyaló asztalhoz ül az India kérdését megoldani akaró angolokkal.

BARHOL MEGJELENT KÖNYVEK MEGKAPHAT AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYÁBAN.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő Hotel Imperial
Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Készülődés a konferenciális választásokra

Az eredetileg szeptember elejére tervezett cionista világkongresszust, mint jelentették, az Exekutív decemberre halasztotta. Ennek következtében az erdélyrészi cionista konferencia hamarabb fog összejönni, mint a világkongresszus. A jubileumi konferencia előreláthatóan még a tavalyi konferenciánál is nagyobb jelentőségű lesz, miután olyan kérdésekben kell majd döntenie, amelyek gyökeresen új korszakot fognak hozni Erdély és Bánát zsidó nemzeti mozgalmába. Éppen ezért fokozottabb érdeklődés és így erőteljesebb választási küzdelem is fogja megelőzni az idei konferenciát, de a választásokon csak az augusztus 15-ig elszámolt sékelek vehetnek majd részt. Ugyanez vonatkozik a kongresszusi választásokra is, amelyek közvetlenül a konferencia után fognak lezajlani.

Az alábbiakban folytatjuk a Szövetséghez eddig elszámolt sékeleredmények közlését. Meg kell azonban állapítanunk, hogy egyes helyeken, ahol eddig a sékelakció ugyiszólva minden évben kielégítő volt, ebben az évben érthetetlen visszaesés mutatkozik, főként a sékelbiztosok erélytelensége és az ifjúság tehetetlensége, illetve felemlegetlenségét folytán. Súlyos visszaesést, illetve ki nem elégitó sékelmunkát jelentenek Nagyváradról, Már marosszigetről, Nagykárolyból, Bozovicsról, Zilahról, Csikszereádról, Hal-miról és még néhány kisebb városból. A még hátralevő négy hét alatt ezeken a helyeken feltétlenül be kell hozni az eddigi mulasztásokat. A kifogás alá eső helységek sékelbiztosai és vezető cionistái erre vonatkozólag külön egyéni felszólítást kapnak dr. Fischer József szövetségi elnöktől.

Nagykároly 45 (72), Marosujvár 35 (29), Egerhát 5 (—), Csikszereáda 16 (23), Katona 5 (5), Sőfalva 2 (5), Orsova 15 (16), Zsibó 31 (24), Gurahonc 10 (—), Ditró 21 (10), Kisjenő 100 (70), Gyorok 6 (3), Szilágycseh 54 (40), Dabjon 7 (6), Teke 18 (1), Kapnik-bánya 2 (2), Nagyesanád 2 (—), Kolcser 3 (2), Ujszékel 2 (—), Zám-szentkirály 6 (—), Bartazel 1 (—), Székelyudvarhely 98 (95), Bozovics 1 (12), Marosillye 21 (24), Keresd 1 (—), Ruszkova 7 (—), Parajd 9 (—), Nyárád 2 (—), Gyergyóvárhely 5 (5), Belső 1 (10), Lippa 31 (27), Mező-szentmihály 4 (4), Vulkán 23 (—), Bethlen 25 (23), Zilah 29 (50).

Multkori kimutatásunkkal együtt az eddig teljesen elszámolt sékelek száma 1689 a tavalyi 1396 sékellel szemben. Tekintettel arra, hogy az akció már hónapok óta folyik, az eredmény egyáltalában nem tekinthető kielégítőnek és ezért a még el nem számolt helységeknek mindent el kell követniük az eredmény feljavításáért. Ez pedig csak két módon lehetséges: alapos és gyors gyűjtőmunkával és a befolyt összegek haladéktalan elszámolásával.

Az angol király Windsorban fogadja az interparlamentaris unió konferenciái delegátusait. Londonból jelentik: Az angol kormány tegnap este fogadást rendezett az interparlamentaris unió konferenciája delegátusai tiszteletére. A király ma a windsori kastélyban fogadja a delegátusokat.

A szerb király ajándéka egy zenai telepésnek. Belgrádból jelentik: Sándor király Malikovits Spaszolya zenai telepésnek a montenegrói harcok alkalmával szerzett érdemei elismerésül remek kivitelű tizlövetű, gyöngyházzal diszitett browning pisztolyt ajándékozott. A pisztolyban 3 ezüst golyó volt. Az ajándékot ünnepélyes formában nyújtották át.

A borsai szerencsétlen károsultakért!

Cluj—Koloszvár, július 17. Koloszvár zsidó asszonyai, akik eddig is minden nemes akcióban tevékeny részt vettek, a borsai tüzkárosultak érdekében új akciót indítanak. A károsultaknak gyors segítségre van szükségük, a legtöbbjének minden ruhája, fehérneműje a tűz martaléka lett. Koldus-szegényen állnak itt, akik a tűz előtt legalább küzdő polgári életet éltek. Jóságos koloszvári zsidó asszonyok házról-házra fog-

nak járni, hogy viselt ruhát, kopott fehérneműt, használt ágyneműt adjanak a szűkölködőknek. Ahová bekopogtatnak kérés szóval, fogadják őket mindenki szívesen és ne hivatkozzék senki se a nehézségi viszonyokra, hanem adják oda minden nélkülözhető ruháját és fehérneműjét a borsaiaknak. Mert rájuk nemcsak a nyomor nyomasztó felhője borul, hanem a kétségbeesés páni félelme is rájuk nehezedik.

Orvosi hír. Dr. Vajda Jenő, a wieni Wenkebach-féle egyetemi belgyógyászati klinika v. orvosa külföldi tanulmányutjáról hazakerült és rendelését Gherlán, Str. Regina Maria (Felsővíz uca) 6. szám alatt megkezdte.

Tűz a vasuti áruaktárban. Az elmúlt éjszaka szolgálatot teljesítő tisztviselők arra lettek figyelmesek, hogy az áruaktár ajtaján át szürkés füst tödült ki. Kules hiányában betörték az ablakokat s azon behatolva, két máhát tűzbe gyulva láttak. Gyorsan ki-dobták a két égő csomagot az ablakon s így szerencsésen megátolták a tűz továbbterjedését, amely minden bizonynyal az áruaktár teljes leégésére vezetett volna. A tűz keletkezési okának kiderítésére a rendőrség nyomozást vezetett be.

Az Alpokban és Közép-Olaszországban ősziere fordult az idő. Milánóból jelentik: Az Alpokban megjelent és Közép-Olaszországban hetekig tartó hőség után most hirtelen hőzuhanás állott be. Velenceben tegnap 17° Celsius volt a maximális hőmérséklet. Az Alpokban több helyen havazás indult meg. Trientben a hőmérő 8° Celsiusig szállott alá és a környéken lévő összes hegycsúcsokon friss hó jelent meg. Merantól délre szintén havazások voltak. Hőesést jelentenek Karinthiából és Tarvis környékéről is.

Sokba kerül az Uniónak a prohibíció ellenőrzése. Londonból jelentik: Az Egyesült Államoknak az elmúlt évben több mint egymillió dollár költség-többletet jelentett az alkoholtalalom törvénye végrehajtásának ellenőrzése.

A finn, albán és lett kormányok válságai is megérkeztek Briand memorandumára. Párizsból jelentik: A finn, albán és lett kormányok jevvizékei a Briand emlékirat ügyében tegnap beérkeztek a francia külügyminisztériumba.

Kilencvenöt fontért kelt el Conan Doyle könyvtára. Londonból jelentik: Sir Arthur Conan Doyle óriási bünygyi könyvtárát dr. Rosenbarth ismert amerikai kéziratkereskedő vette meg árverésen. Noha a könyvtár számos nagyértékű művet is tartalmaz, az elhalt író minden egyes kötetet sajátkező aláírásával látott el, a vételár mégis csak kilencvenöt font volt.

A vizelet az egészség tükré. A vizelet minden egészséges embernél világos sárga színű, teljesen tiszta és átlátszó, nem rakodik le. Ha azonban a vizelet zavaros, ha iszapos lerakatok képződnek, vagy ha vöröses színű, ez azt jelenti, hogy igen sok hűgysavat tartalmaz. Ilyen esetben sürgősen fel kell vennünk a harcot a bennünk terjedő érelmeszesedés ellen. URODONAL kurát kell tartanunk, hogy magában a szervezetben oldjunk fel a hűgysavat, meg kell tisztítanunk veséinket és meg kell akadályoznunk a fájdalmas megnyilatkozásokat, akut, vagy krónikus reumat, agyszélhűdést, epekövet, stb.

Két betörés volt az éjszaka folyamán Koloszváron. Ugy látszik, a nyár sem hozta meg a betörések és betörési kísérletek végeleges kiveszését. Közelmúltban is körülbelül nyolc-tíz betörés és betörési kísérlet történt a város különböző periferiáin. A betörési krónika adat újra bővül. Az elmúlt éjszaka ugyanis újabb két betörés történt a város területén. Az egyik betörés áldozata Mayer János Mező uca 41. szám alatti lakos, akinek az ismeretlen betörők majdnem az összes ruhaneműit elvitték. De ugyancsak betörők jártak az elmúlt éjszaka Stupi Gyula jázminuceai lakásában is, akinek 15 ezer lej készpénzt és közel 50 ezer lej értékű értéktárgyait és ruhaneműt vittek el az ismeretlen tettesek. A feljelentésekre a rendőrség bünygyi osztálya azonnal bevezette a nyomozást. Megállapították, hogy Mayer Jánoshoz a pincén keresztül, Stupi Gyulához az ablakon keresztül hatoltak be a betörők. A nyomozás folyik. Jól tenné a rendőrség, ha az ügyvel kapcsolatban felállítaná a régen terbevetett újabb rendőrpóztokat is, mivel úgy látszik a sorozatos betörésekből, hogy a mostani őrszemek nem elegendők a polgárok vagyonbiztonságának megőrzésére.

Egy newyorki pénzintézet párizsi fiókjának tisztviselői 25 millió frankot sikkasztottak. Párizsból jelentik: A Petit Parisien közli, hogy egyik newyorki pénzintézet párizsi fiókjának két fő-tisztviselője napokkal ezelőtt eltűnt a francia fővárosból. A fiatal bankéjegyzők nagy szerepet játszottak Párizs előkelőinek életében s így eltűnésük általános feltűnést keltett. A lap szerint a pénzintézetnél megtartott rovacso-lás körülbelül 25 millió frankos hiányt állapított meg, mely összeget az eltűntek sikkasztottak el.

A Le Temps szerint Németország Briand memorandumára adott válaszában a versaillesi béke revíziójára céloz. Párizsból jelentik: A Le Temps vezércikkben foglalkozik a Briand-emlékiratra adott német válasszal s azt állítja meg, hogy sorai mögött mindenütt ott lappang a versaillesi békeszerződés revíziójának gondolata. A Journal des Debats helyteleníti Briand akcióját, amely megkönnyíti a szerződések revíziójára irányuló hadjáratot.

A lengyel kormány formális javaslatot tett a jugoszláv kormányok a mezőgazdasági államok megszervezésére. Belgrádból jelentik: A Pravda közlése szerint Vaclav Babinsky lengyel követ formális javaslatot tett a jugoszláv kormányok a mezőgazdasági államok megszervezése tárgyában. A lap úgy tudja, hogy Lengyelország hasonló lépéseket tett Bulgáriában, Csehországban, Észt-, Lett-, Magyarországon és Romániában.

Deszkabódéba zárták a munkások az építési vállalkozót és rágyújtották azt. Párizsból jelentik: Egy építkezésnél ma megjelent harminc elbocsátott köműves és a félig kész épület újra szét akarta rombolni. A köművesek rátaláltak a vállalkozóra, akit bántalmazások után egy ideiglenesen elment deszkabódéba zártak s azt rágyújtották. Rendőrség jelent meg a helyszínen, de a köművesek a karhatalom elől sem tágtottak. Végre erősebb felépés következett. Sikerült a vállalkozót kiszabadítani az égő barakkból és a rendbontókat megfékezni, a rendőrség nyolc letartóztatást eszközölt.

Megalakult az erdélyi malomtulajdonosok szindikátusa. Amint már hírrül adtuk, az erdélyi kereskedelmi malomtulajdonosok elhatározták, hogy érdekeik védelmére szindikátusba tömörülnek. A szindikátus alakuló gyűlést néhány nappal ezelőtt Koloszváron tartotta meg, amikor elhatározták, hogy gabonaszükségletüket a közeljövőben megnyitól koloszvári áru-tőzsde útján szerzik be.

Csehszlovák államvasutak bevétel-csökkenek. Prágából jelentik: Ez év első felében a csehszlovák államvasutak 307 millió koronányi deficitet dolgoztak. Ez az összeg azonban a legutóbbi napokban lecsökkent 240 millióra. A deficitet a teherforgalomban mutakozó visszaesés idézte elő. Öszig a forgalom újra való föléledését remélik.

Brünnen háromemeletes ház omlott össze. Berlinből jelentik: Tegnap Brünnen egy háromemeletes ház összeomlott. Szerencsére a balesetnek nem volt semmi emberáldozata, mert a ház falain már régebben repedések mutatkoztak és ezért a lakókat kitelepítették. Az utolsó lakó távozása után néhány perc múlva a ház összeomlott.

Felrobbant löpörgyár. Lisszabonból jelentik: Pinheiro városkában egy löpörgyár felrobbant, amely a gyár mellett lévő igazgatósági épületet is romba döntötte s az ott lakó igazgató családjával együtt áldozatul esett. A robbanás idején nem dolgoztak s ezért nincs nagyobb emberáldozat.

Allása függ egy önhibáján kívül súlyos anyagi helyzetbe került, valaha előkelő társadalmi állású öregurnak attól, hogy rendes, kifogástalan öltözékhez jusson. Felkérjük a jómódu emberbarátokat, hogy amennyiben van nélkülözhető, közepertmetre szabott öltönyük, értesítsék az Uj Kelet szerkesztőségét, hogy hol és mikor volna az átvehető.

Fejedelmi tiszteletdíj egy házi hangversenyen. Londonból jelentik: Lady Ludlow, dúsagdag angol arisztokrata hölgy, londoni palotájában tartott házi hangversenyen a Guitry házaspárnak (Sacha Guitry és Ivonne Printemps) ezer fontot fizetett egy alig hetvenöt percig tartó fellépésért, úgy hogy a művészpár perccenként tizenhárom fontot s másodperccenként több mint négy sillinget kapott. Ennek fejében Ivonne Printemps néhány dalt énekelt, majd férjével duettet adott elő, Guitry pedig humoros történeteket mondott el. Ez volt állítólag a legmagasabb tiszteletdíj, melyet valaha magánszemély hasonló fellépésért fizetett. Guitry nagyon fél a tengeri betegségtől s ezért kellett fejedelmi honoráriummal rábírn, hogy a La Manche csatornán átkeljen.

Külön rendőrséget szorgalmaznak Amerikában a kommunisták ellen. Newyorkból jelentik: Bott volt államtitkár nyílt levelet intézett az Egyesült Államok nemzeti szövetségeihez, amelyben azt ajánlja, hogy a kommunista propaganda leküzdésére állítsanak fel külön rendőrséget. A volt államtitkár a nyílt levélben, hangsúlyozza, hogy a kommunista propaganda nagy mértékben veszélyezteti az Egyesült Államok jólétét. Miután a kormány nem áll megfelelő és elégséges rendőrség a rendelkezésére, hogy a kommunista propagandát leküzdje, feltétlenül szükségesnek tartja, hogy erre a célra különleges rendőrséget szervezzenek.

IZZADÁS ELLEN mentholos DIANA sósborszesz

A született női főrendek intézményét szeretné megvalósítani az angol lordok házának ellenzéke. Londonból jelentik: Lord Astor a lordok házában indítványt terjesztett elő a főrangú hölgyek felsőházi tagságának elismerése érdekében. Vita után a javaslatot elvetették. Szavazatarány 53—49.

UJ RAKÉTÁT SZERKESZTETT GODDARD TANÁR. Londonból jelentik: Dr. Robert Goddard, az amerikai Clark-egyetem tanára óriási rakéta szerkesztésén dolgozik, melyet 250 mérföld magasságba akar kilőni. A rakéta belsejében különböző mérőeszközöket helyez el a rendkívül magas régiók légköri és egyéb tulajdonságainak megállapítására. Ezek az eszközök bizonyos magasság után ejtő ernyő segítségével automatikusan leereszkednek a földre. Goddard a rakéta hajtására állandóan égő folyékony tüzelőanyagot talált fel, amelynek vegyi összetételét titokban tartja. Hét év óta kísérletezik s a költségeket Daiei Guggenheim amerikai milliós borsátotta rendelkezésére. Goddard azt hiszi, hogy az elérendő magasságban a levegő sokkal ritkább, mint a föld felszínén a legmodernebb eszközökkel előállítható „Jégűres” térben. Az így szerzendő adatok a meteorológia, a csillagászat és az aviatika céljaira felbecsülhetetlen értékűek lesznek.

A DESI BARISSZIA ES AVIVA ifjúsági egyesület zsufolt ház előtt tartotta meg szerdán, Tamusz hó 20-án Herzl-gyászünnepejét az óvoda nagytermében. Az ünnepélyt a Barisszia-indulóval nyitották meg, Klein Ferenc prólogusa után Singer Zoltán, a Barisszia ros-risonja magasszárnyalású beszédben méltatta Herzl Tivadar jelentőségét. Hersch Andor ros seni mély átérzésű „El mule rachimim”-ja és Hirsch Margit epilogusa nagy tetszést aratott. A műsor keretében az Aviva-Barisszia énekkara héber dalokat interpretált. A nivós ünnepély a Hatikva hangjai mellett ért véget.

Pályázat

Kerületünkhez tartozó Világos fiókhil-köztség részére előimádkozó-metszőt keresünk. Csak kis családdal bírók küldjék be lenti címre igazolól okmányaikat. Utiköltséget csak a megválasztottnak térítik meg.

Pancota, jud. Arad, 1930. jul. 10.

ELNÖKSÉG

Utasíts
m
utá

Étkozó
Igyunk

Ke vesebb

külön

Cluj—Koloszvár ellenkező híradás életbelép. Ez a tnak parlamenti meggyőző érv hákarakat okoz hanem az ahhoz ágának, így pl. A törvény az eed A feketeszesz me volna voltaképpé am ahelyett, hog el súlyos válsági működő szeszgyá mezőgazdaságot

Ez a kritikus lta Erdély összes határozották, hogy lozsváron ország össze, a szesz-szít megalakítják az tust s azután m kéri a kormány mellett az ecetta

100-000 le rendelkező z nek biztosítás mező elhelye Bővebb felvil Blum Zsigmo nó

Apróhi

3-400.000 lei kés pénzzel betársulnék rentabilis üzlet vag kintebb üzembe. Eset leg nagyobb vállala nál képviselőlet vá lalnék, vagy más me felül elhelyezkedé Ajánlatokat „Elsőrang kereskedő” jellegre kiadó továbbit.

KÉT SZOBA, furd szobás, komplett l kás villasorben kere tetik. Cimeket a k adóba kérek.

MAKULATURA p pir 5 kg.-ként is ele az Uj Kelet kiadóba

teletdíj egy házi
ondonból jelentik:
zadag angol arisz-
ni palotájában tar-
nyen a Guitry há-
Guitry és Ivonne
tot fizetett egy alig
to fellépésért, egy
percenként tizenhá-
dpercenként több
kapott. Ennek fejé-
ps néhány dalt éne-
duettet adott elő,
noros történeteket
állítólag a legma-
melyet valaha ma-
fellépésért fizetett,
tengeri betegségől
mi honoráriummal
Manche csatornán

egyet szorgalmazzak
ommunisták ellen,
Bott volt állam-
tézett az Egyesült-
vetségeihez, amely-
gy a kommunista
sere allitsanak fel
A volt államtitkár
gsulyozza, hogy a
anda nagy mérték-
Egyesült-Államok
ormányának nem áll
es rendőrség a ren-
kommunista pro-
feltétlenül szüksé-
erre a célra külön-
ervezzenek.

S ELLEN
holos
ANA
szesz

i főrendek intézmé-
valósítani az angol
zéké. Londonból je-
a lordok házában
ett elő a főrangu
agságának elismeré-
után a javaslatot
arány 53-49.

AT SZERKESZ-
TANÁR. London-
Robert Goddard, az
temen tanára óriási
nem dolgozik, melyet
sságba akar kilőni.
n különböző mérő-
el a rendkívül ma-
és egyéb tulajdon-
pítésára. Ezek az
magasság után ejtó
automatikusan le-
re, Goddard a ra-
landóan égő folyé-
t talált fel, amely-
let titokban tartja.
ezik s a költségeket
amerikai millióm-
vezésére. Goddard
elérendő magasság-
tal ritkább, mint a
egmodernebb eszkö-
Jégűres térben.
edatok a meteoroló-
és az aviatika cél-
tlen értékeik lesz-

BARISSZIA ES
egyesület zsufolt ház
szerdán. Tamusz
vásznappelyét az
n. Az ünnepélyt a
nyitották meg,
gusa után Singer
ros-risonja magas-
ben méltatta Herzl
ét. Hersch Andor
ésú. El mule rach-
Margit epilógusa
tt. A műsor kereté-
szszia énekkára hé-
telt. A nivós ün-
hangjai mellett ért

ázat
tozó Világos fiókhit-
adkozó-metszőt
saláddal bírók küld-
gázoló okmányait.
megválasztottak té-

1930. jul. 10.
ELNÖKSÉG

A tulságos izzadás

árt az emberi szervezetnek

Az izzadás hozzájárul a szervezet mérges anyagainak kiűszöböléséhez, de szükséges hogy a vesék kifogástalanul működjenek

Ha ivóvizét ásványossá teszi, ezzel helyreállítja a veséknek rendes működését. Elég, ha minden pohár vízbe néhány URODONAL szemet tesz be. (Egy üveg URODONAL körülbelül 40 liter, elég 150 pohárnak.)

Egy liter URODONALLAL ásványossá tett víz csak 3 lejbe kerül. Ez a legjobb, legolcsóbb, leghathatósabb és legkelemesebb ital nyáron.

CHATELAIN gyártalepek
a párisi kórházak szállítói
14 nagy kifűntetés
2 díj, Rue de Valenciennes Paris

Utasson vissza minden utánzatot

Étközéskor igyunk

URODONAL

által asványossá tett vizet.

Kevesebbet izzadunk, izzadságunk vesén és nem bőrön át történik, mert a vesék a mérges anyagok normális kivetető utja.

Kapható minden gyógyszerertárban és drogériában

KÖZGAZDASÁG

Az ecetgyárosok külön szindikátust alakítanak

Cluj-Kolozsvár, július 17. Minden ellenkező híradás dacára a szesz törvény életbelép. Ez a törvény, mely ellen annak parlamenti tárgyalása során annyi meggyőző érv hangzott el, mérhetetlen károkat okoz nemcsak a szesziparnak, hanem az ahhoz csatlakozó többi iparágaknak, így pl. az ecetgyártásnak is. A törvény az ecetgyártást halálraítélte. A feketeszsz megrendszabályozása lett volna valójában a törvény feladata, ám ahelyett, hogy ezt a célt érte volna el súlyos válságba kergette a legálisan működő szeszgyárakat s vele együtt a mezőgazdaságot is.

Ez a kritikus helyzet akcióra indította Erdély összes ecetgyárosait akik elhatározták, hogy a közeli napokban Kolozsváron országos értekezletre gyűlnek össze, a szesz-szindikátustól függetlenül megalkotják az ecetgyárosok szindikátusát s azután memorandumban fogják kérni a kormányt sérelmeik felsorolása mellett az ecetgyáraknak a régi nivóra

való leszállítását. Kérni fogják továbbá, hogy az ecetgyárosokat vonják ki a szeszgyárosok gyámkodása alól, töröljék el az eddig fizetett és semmi ellenszolgáltatásra nem járó 1250 lej szindi-

A gabonaexport gyorsaságától függ az ország gazdasági helyzete

Madgearu miniszter feltűnéstkeltő nyilatkozata — Mennyi gabona vár exportra Romániában — A kormány mindent elkövet, hogy a kivitel megkönnyítse és előmozdítsa

Bucaresti—Bukarest, július 17. Madgearu miniszter ma szenzációs nyilatkozatot tett a bukaresti sajtó munkatársainak a rendelkezésére álló, illetve kivitelre váró termények statisztikai adatairól és azokról az intézkedésekről, amelyeket a kormány a kivitel elősegítése és meggyorsítása érdekében foganatosított.

Jelenleg 430 ezer vagon gabonánk van export céljára felraktározva — mondta a miniszter, — amelyből 80 ezer vagon a buza, 10 vagon a tengeri, 190 ezer vagon az árpa, 50 ezer vagon a zab és így tovább. Megállapítható, hogy a háború óta Romániának ilyen nagymennyiségű gabonája nem várt még kivitelre. A siker azonban attól függ, mennyiben tudjuk a kivitel ritmusát gyorsítani. Eppen ezért két szempontra kell tekintettel lennünk. Az egyik a nem-

külső illetékek fizetését, valamint azt, hogy a szesz árát a mai olesó tengeri árának megfelelően állapítsák meg annál is inkább, mert most, mikor a szesz önköltségi ára alig 10 lejbe kerül, teljesen lehetetlen, hogy annak literéért 37 lejt fizessenek, amely voltaképpen a többi költségekkel együtt 45 lejt tesz ki. Végül kérni fogják, hogy a kormány az adó előzetes befizetését szüntesse meg, mert ez olyan súlyos terhet jelent, amelyek megölik az összes ecetgyárosokat.

A szindikátus megalakítása után ezt a memorandumot az ecetgyárosoknak egy küldöttsége fogja eljuttatni a pénzügyminiszterhez. Remélik, hogy a mozgalomnak eredménye lesz.

zetközi helyzet, a másik a termelők eladási apparátusának megszervezése. Az első nemzetközi helyzetet kedvezőnek ítéli Madgearu miniszter, ami pedig az eladás megszervezését illeti, kijelentette, hogy a kormány egész sorozat intézkedéssel igyekszik azt előmozdítani. Az egyik ilyen intézkedés volt a kiviteli illetékek leszállítása, végül a dunai kikötőknek gabonaszállítókra való beszerzése. A kormány központi gabonakiviteli hivatalt is állított fel, amelynek az a célja, hogy az exportot ellenőrizze és a megfelelő intézkedéseket az export elősegítése érdekében azonnal megtegye.

Madgearu hangsúlyozta, hogy minden a gyorsaságtól függ. Ha nem tudjuk gyorsítani a gabonakivitelünket, az ország legsúlyosabb gazdasági problémájává válik a mezőgazdasági probléma

Románia a nemzetközi vagonkartellben. Prágából jelentik: Szeptember elején a nemzetközi vagonkartell Párizsban ülést tart. A konferencián elsősorban állandósítani fogják azt a megállapodást, amely vonatkozik a vagonok elosztására és amelyet csak provizórikusan kötöttek meg. Lengyelország és újabban Románia is főlvetelt kért a kartellbe, ami fölött a párizsi értekezlet során fognak dönteni.

Nagyváradon alakítják meg az állatexportörök szindikátusát. Az állatexport szindikátusok megszervezéséről szóló törvény a hivatalos lapban megjelent. Mintán így a törvény már életbelépett, legutóbb a napokban Bihar, Szatmár és Máramaros megye állatex-

portörzei Nagyváradon értekezletet tartottak. Az értekezlet úgy határozott, hogy akciót indít az állatexportörök szindikátusának Nagyvárad székhellyel való megalakítására. Elhatározták továbbá az állatexportörök, hogy érdekeik biztosítására érintkezést keresnek a mezőgazdasági kamarákkal és a gazdák szervezeteivel.

Német-amerikai hangosfilm-konferencia. Párizsból jelentik: Körülbelül négy hétig tartó tárgyalások után végül a német-amerikai hangosfilm-konferencia pozitív eredményre jutott. Megegyeztek a filmfelvételek és leadókészülékek kicserélése tekintetében. Az amerikaiak a vitás szabadalmak után illetéket fognak fizetni, amely jelentékeny összeget tesz ki. Egyébként a német piacot szabadabbá teszik az amerikai hangosfilmek számára. Ezzel el vannak intézve a függő perek is.

Meg kell fellebbezni a forgalmi adó! A temesvári ipari munkaadók szindikátusának intervenciójára a pénzügyminiszter elrendelte, hogy az érdekelte iparosok kérelmére a forgalmi adó beszedését mindaddig fel kell függeszteni, amíg a kivetés ellen beadott fellebbezés jogerősen el nem intéződik. Ezért érdeke tehát minden kisiparosnak a forgalmi adó megfellebbezése. Itt írjuk meg, hogy Moldovan Valér dr. tartományi igazgató legutóbbi szatmári tartózkodása alkalmával kijelentette az iparosoknak előtte tisztelgő küldöttsége előtt, hogy az adóhivataloknak minden részletfizetést el kell fogadni. Őt—tiz részletet is el kell fogadni az adóhivataloknak — mondotta — és ha eddig nem tették meg intézkedni fogok, hogy ezentul minden akadály nélkül fogadják el. Közölte továbbá a deputációval, hogy a jövőben minden ilyen adófizetési halasztási kérelmeknél, amelyeket az ipartestület elnöke pártolólag véleményez, adófizetési haladékokat fognak adni, nehogy a megszorult iparosnak utolsó kis gépecskéjét is lefoglalják és adóban elvigyék.

Nemzetközi bőr és ruházati ipari kiállítás Bukarestben. A kereskedelem- és ipariügyi miniszter az érdekelte iparágak részvételével ez év szeptember elsejétől október elsejéig terjedő időben nemzetközi bőr és ruházati ipari kiállítást rendez. A kiállításon 45 európai állam vesz részt, számos díjat és diplomát fognak kiadni. A kiállítás első díja aranyérem és százezer lej lesz. A kiállításra úgy a belföldi, mint a külföldi résztvevőknek 50 százalékos utazási kedvezményt biztosít a CFR vezérigazgatója.

Az északromániai dohánytermelők értekezlete. Az Északromániai Dohánytermelők Egyesülete a napokban Szatmáron ülést tartott. Az értekezleten elkeseredetten panaszkodtak a monopól vezérigazgatóság ellen, felpanaszolták, hogy az ellenőrző közegek a gazdákkal szemben lehetetlen magatartást tanúsítanak, a szerződéseket nem tartják be és az azokban foglalt kikötéseket nem teljesítik. A prémiumokat nem folyósítják, előlegeket nem adnak. A gazdát duplán büntetik meg a kipusztult palántáért. A dohánytermelők ezután felkeresték a vármegeyi prefektust és kérték, hogy tegye meg érdekükben a szükséges lépéseket, mert ha a monopól igazgatóság rendeletei ezután is a termelők elnyomására fognak irányulni, úgy a jövőben egyetlen gazda sem termel többet dohányt.

Megjelent az ingatlanok kényszervégrehajtásáról szóló törvény. A gazdasági és jogi körök érdeklődésére méltán tarthat számot a hivatalos lap legutóbbi számában megjelent az ingatlanok kényszervégrehajtására vonatkozó törvény. Ennek egyik legfontosabb rendelkezése az, hogy a hitelező köteles a végrehajtási kérelemben valamennyi végrehajtandó ingatlan értékét külön-külön feltüntetni. Az adósnak, amennyiben kifogásolja a hitelező által megállapított értéket, jogában áll szakértőbizottság kinevezését kérni, amely azután az ingatlanokat felbecsüli. A költségek a hitelezőt terhelik. Az új törvényjavaslat szerint az árverést minden esetben el kell halasztani, ha a kikiáltási árnál magasabb összeget nem ajánlanak s két hónap múlva új árverést kell kitűzni, de ebben az esetben sem lehet a vételár csak a kikiáltási ár 90 százalékánál magasabb összeg. Kimondja az új törvény, hogy az ingatlanokra zárgondnokot csak abban az esetben lehet kinevezni, ha azoknak az adós által való kezeléséből a hitelezőknek kára származik. De még zárgondnok kinevezése esetén is a tulajdonos helyén marad,

IRÓK - IRÁSOK

Kacsó Sándor: Vakvágányon

Ezt a kétkötetes regényt semmiestre sem művészi kvalitásai avatják irodalmi értéké. Szempontjai és problémái emelik ki a szokvány-termekek szürke sorából s ugyanezek azok, melyek feledtetni tudják velünk művészi hiányosságait. A „Vakvágányon” kimondottan *kisebbségi regény*, még pedig az erdélyi magyar kisebbség regénye s túl a faji vonatkozásokon: talán a világ minden kisebbségeinek problémáját feleleli. Nézőpontjai itt-ott egészen korszerűek, az összefüggések rejtettségét megvilágítók, jelölnek, hogy a regény írója nyitott szemű ember, aki nem gyöpösödött be a nacionalista eszme-kerítések talajába.

Egy fiatal egyetemi hallgató a regény hőse, aki érzi, sőt már látja az előző nemzedék önző, korlátolt, soványsága életselemléteinek bűneit s minden megvetés és minden ellenállás dacára is, — új utakon keresi népe boldogulását. Kacsó Sándor legértékesebb írói kvalitása, hogy eme utkeresés töviseivel és csalánokkal szeptett vonalában, van merészsége meglátni azokat a szakadékokat, melyek a népfiai és a nép nevében beszélő, de attól messzeálló osztályok reprezentánsai között tátonganak.

A baj csak az, hogy e meglátás igazságosságában, ténylegességében nem érezzük az élményszerűség friss, üdítő és vérel átfutott közvetlenségét, ami mindég az életábrázolás igazságának rovására megy. Pedig határozottan tud *regényes* lenni. Ezzel szemben legéleltesebb alakjainak köldökét olyan önkényesen és olyan indokolatlanul vágja el a regény testétől, hogy szinte az olvasónak is fáj. Van egy nőalakja: Irénnek hívják, valóságos és csaknem plasztikus figura, aki körül az egész regény belső és külső eseménye egészében alakulhatott volna ki. Ennek ellenére, egészen indokolatlanul *deus ex machina*-szerűen a szerző kivégzi ezt a regényhősnőt, még mielőtt sorsa, belső tulajdonságait a fogva lökö erővé alakulható végzettsége, kitalálhatná.

Hogy a regény ennek ellenére is élvezhető, sőt itt-ott lebilincselő tud lenni, — ennek abban találhatjuk magyarázatát, hogy az epizódfigurák megjelenítésében Kacsó Sándor mindvégig művész marad, hogy leírásai, különösen falusi képei ragyognak a fénytől, duzzadnak az életerőtől s hogy olyan modern gondolatokat vet fel mindvégig finom, elegáns stílussal ami egy székely lokális jellegű írótól egyenesen meglepő és minden elismerést megérdemlő.

Ez a regény az *erdélyi* kisebbségi élet első, valóban dokumentális megnyilatkozása; egy darab kor és korszak történet, miért is jelentősége, sok tekintetben messze kimagaslik az erdélyi *csak-regény* írásművek fölül.

A regény címlapját *Nagy Imre*, a nagyszerű székely grafikus rajzolta. A regény megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályánál és kapható minden könyvkereskedésben is.

KUNDA ANDOR NOVELLAI.

Kunda Andor, fiatal nagyváradi újságíró egy kis könyvben gyűjtötte össze évek során megjelent novelláit. Aki a könyvet figyelmesen átolvassa, feltétlenül azzal az érzéssel teszi le, hogy e novellákon keresztül új utakat kereső, erősen szociális érzésű fiatal író keresi önmagát. A tárgyilagosságnak tartozunk azzal a megállapítással, hogy ebben a kis kötetben Kunda Andornak ez az önmaga-megtalálása még nem sikerült. Novelláinak nagyon is publicisztikai izűk van s nagyjában még a sablon-gondolatok vonalán mozognak. Inkább meggyőződéseikhez keres témákat, mintsem életlétásának közvetlensége igazolná gondolatait. Ezek a novellák inkább széljegyzetek a szerző egyes tapasztalataihoz és élményeihez, mintsem belülről kifelé ható emberábrázolások lehetnének. Hogy ezeknek ellenére e kis könyvet mégis értéknek kell deklarálnunk, annak az az oka, hogy a szerző mindvégig kiforrott stílussal, erős kompozíció-készséggel és főleg a belső meggyőződés hevével mondja el mondandóit.

STERN SARIKA: SZIKRAK.

Ezen a címen egy minden bizomnyal fiatal és érzelmes szatmári leány gyűjtötte össze verseit. Ezeket a verseket egy befelé élő, nagyon finom lelkű, gondolkodó nő lélek lelkisége érződik. A skála, amelyet költeményein keresztül megüt, nem széles és nem is túl-

ságosan hangzatos, de amit mond, azt hittel, meggyőződéssel s a szív páratlan tisztaságával mondja. Egy-két verse formailag csaknem tökéletes s a kifejezésnek tisztaságával és precizitásával fogja meg az olvasót. Rítmus és melódiaérzék különösen fejlett a költemények, amelyet bensőségessége és közvetlen meglátottsága, kedves és vonzó szelidsége tölt meg nemes tartalommal. Ugy érezzük, hogy élményei és érzelmi életének szélesbülésével, Stern Sári olyan versek alkotására lesz egyszer hivatott, amelyek többet fognak igényelni a buzditó dícséretnél: élményünké lesznek és új szemlélettel fognak gazdagítani bennünket a női lélek mélységeiről.

Salamon László

Színház-Művészet

A Magyar Színház Irodájának közleményei:

Hétfőn este **HUZD RÁ CIGÁNY** mozihelyiárral

Helyiárrak: 50, 40, 30, 20 és 10 lej.

Az évad legnagyobb operette sikere kétségkívül a „Huzd rá cigány” volt. Hétfőn este nagyon olcsó mozihelyiárral, a főszerepekben: Kondor Ibolyával, Betegh Bébivel, Kőszeghy Margittal, Solty Györggyel, Ihasz Aladárral, Tompa Bélával, Leöveyvel és Selmeczyvel adják a „Huzd rá cigány”-t. Mozihelyiárrak: Legdrágább jegy 50 lej. Jegyeket tanácsos előre váltani.

Ma is, holnap is, holnapután is **ALVINCI HUSZÁROK**

Tombozó sikere volt tegnap este az „Alvinci huszárok”-nak. A közönség elragadtatással tapsolt, ujjazott. Minden szám orkányszerű tapsokkal ismételtetett meg. Az „Alvinci huszárok” diadalmasan futott be Kolozsváron is. Ma is, holnap (szombaton) is, vasárnap este is az „Alvinci huszárok”-at adják. Olcsó nyári helyiárrak: 5 személyes páholy 250 lej, zsélye 100, 90, 80 lej. Tánklászlók 65, 50, 40 lej, erkélyülés 40, 30 és 25 lej.

Jövő héten VIKTORIA

Már most felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy a jövő héten fogják bemutatni a budapesti színházi évad győzedelmes operettjét, a „Viktoria”-t, amelyet budapesti bemutatása után Európa és Amerika minden operett-színháza sietve szerzett meg előadásra.

Szombaton éjjel félhét órakor éjjeli előadás

EGY SZÍNÉSZNŐ SZERELMEI

A közönség az utóbbi időben nagyon megszerette a szombaton tartott éjjeli filmelőadásokat. Holnap (szombat estén) ismét lesz ilyen éjjeli előadás, amely azonban nem 11 órakor, hanem félórával később, tehát fél 12 órakor kezdődik. Az utóbbi évek legnagyobb sikerű film-ujdonságát, az „Egy színésznő szerelmei”-t fogják vetíteni, Pola Negri és Lukács Pállal a főszerepekben. Ezen éjjeli előadásra szombaton már délelőtt is lehet jegyet váltani s így elkerülhető lesz az a nagy tolongás, amely az éjjeli előadások kezdete előtt a pénztárnál szokott lenni. Nagyon olcsó helyiárrak.

HAJRÁ UTÁNA (A „Szólik a vöm” új változata)

Szenzációs európai hangosfilm, „nem beszélő”

Holnapról kezdve ismét szenzációs film-műsorral szolgál a Magyar Színház mozija, hasonló a Hadasi Muratéhoz, amilyen nem volt azóta Kolozsváron. Az európai hangosfilmek nagy attrakcióját, a „Hajrá utána” című briliáns vígjátékot mutatják be. „Szólik a vöm”-nek új, *nem beszélő*, de zenélő, éneklő, hangos változata ez a 15 felvonásos ujdonság, amelynek főszerepeit Dina Gralla, Harry Halm és Szóke Szakáll játsszák. A „Hajrá utána” rendezője Richard Eichenberg,

ugyanaz, aki a „Zwei Herzen in 3/4 takt”-al tette nevét világhírűvé.

A „Hajrá utána” szombaton, vasárnap és hétfőn, miután ezeken az estéken színházi előadás lesz, csak 3, 5 és 7 órakor kerül vetítésre, kedden azonban (utolsó nap) 3, 5, 7 és 9 órakor, tehát négy előadásban kerül bemutatásra.

Ámbar a „Hajrá utána” megszerzése tetemes anyagi áldozatokkal járt, a színház mégis igen olcsó helyiárral mutatja be ezen attrakciót. Helyiárrak: csak 20 és 10 lej.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Pénteken este 9 órakor: Alvinci huszárok. (Ujdonság, 2-odszor. Sorozatszám 324.)

Szombaton este 9 órakor: Alvinci huszárok. (Operette-ujdonság, 3-adszor. Sorozatszám 325.)

Vasárnap este 9 órakor: Alvinci huszárok. (Operette-ujdonság, 4-edszor. Sorozatszám 326.)

Az „Alvinci huszárok” összes előadásaira már most árusítja a pénztár a jegyeket.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Pénteken csak 3, 5 és 7 órakor: Egy színésznő szerelmei. (A főszerepekben: Pola Negri, Lukács Pál és Nils Asthor. Helyiárrak: 20 és 10 lej.)

Szombaton 3, 5 és 7 órakor: Az idei évad legszenzációsabb hangos filmsikere: Hajrá utána! („Szólik a vöm” hangos zenélő, éneklő, *de nem beszélő* filmregény 10 felvonásban. A főszerepekben: Dina Gralla, Szóke Szakáll, Harry Halm és Paul Körbiger. Helyiárrak: 20 és 10 lej.)

Szombaton éjjeli előadás 11 órakor Kolozsváron utoljára: Egy színésznő szerelmei. (A főszerepekben: Pola Negri, Lukács Pál és Nils Asthor. Helyiárrak: 20 és 10 lej.)

Vasárnap d. e. 11 órakor matiné 15 és 10 lejes helyiárral.

Vasárnap csak 3, 5 és 7 órakor: Hajrá utána! (A „Szólik a vöm” hangos, zenélő, éneklő, *de nem beszélő* film változata. Helyiárrak: 20 és 10 lej.)

Hétfőn csak 3, 5 és 7 órakor: Hajrá utána! Helyiárrak: 20 és 10 lej.

RADIO MŰSOR

Idő: Középeurópai

PÉNTEK, JULIUS 18

Bukarest. 17: Zenekar 18.30: Felolvasás. 18: Beszélőújság. 19: Grammfón. 20: Szimfónikus hangv. 20.30: Felolvasás. 20.45: Könnyű zene. 21.15: Szimfónikus hangverseny. 21.45: Hírek.

Budapest. 9.15: Hangverseny Lányi Dohnányi, Weingartner, Schubert, Brahms, Donizeti, Leoncavallo művei. 9.30 Hírek. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Házi kvartét. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 4: Meseélután. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. 5: No-

vellák. 5.30: Cigányzene. 6.45: Németnyelvű előadás. 7.20: „Képek a magyar irodalom múltjából” c. előadás. 8: A keringő fejlődése. 9.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, majd jazz. 11: Cigányzene.

Bécs. 20.05: Mozart opera. Utána zenekar.

Berlin. 20.30: Hangverseny, magán és karának, szaxofón.

Breslau. 21.25: Müdalog.

Lipese. 19.40: Szórakoztató zene. 21.40: Hegedű- és zongoraszonáták.

0.30—1.30: Éjjeli hangverseny.

Varsó—Poznan—Kattovitz. 20.15: Szimfónikus hangverseny.

Riga. 19.03: Szimfónikus hangverseny.

Milánó. 20.45: Szimfónikus hangv.

Róma. 21.02: Operett.

Prága. 21: Orosz zongorművek. Muszorgszkij, Gopak, Rachmaninov és Csika műveiből. 21.20: Hegedűjáték.

25: Oratórés.

Pozsony. 17: Szólisták hangversenye. Operaáriák. Smetana és Fibich műveiből.

Brinn. 20. Népszerű hangv. Bizet, Goldmark, Schubert, Dvorák műveiből.

Osló. 22.10: Grammfón.

Toulouse. 21.45: Nemzeti dalok. 22.15: Rádiónégyes. Bizet: Carmen, ábránd, Leoncavallo: Reggeli dal, Moszkovszki: Keringő. Cilea: LeCœur reur, Massenet: Szürkület. Csajkovszkij: Szláv induló.

Ljubljana. 20. Zongora hangverseny Bach műveiből. 21: Dalok.

SZOMBAT, JULIUS 19

Bukarest. 17: Zenekari hangverseny 18.10: Grammfón. 20: Színházi előadás. 20.45: Hegedűjáték. Vieuxtemps: Szenvedélyes ábránd. Brahms: Magyar táncok. 21.15: Oboaszóló. 21.45: Beszélőújság.

Budapest. 9.15: Grammfón hangverseny. Volf: A madonna ékszer. Borgonoff: Cigányélet. Schubert: Die Allmacht. Kreisler: Liebesleid. Verdi: Rigoletto. Bizet: Carmen. Mozart: Várásfuvala. Debussy: Holdfény. Santa Lucia — nápolyi népdal. Franz Drdla: Szerenád. Friend—Stanley: Tamiami Trail. Ervin Bootz: Egy eszép virágot rendeltem számomra. David: Santa Pé. David Burke: Holdfény Carolinában. Paul Lueke: Indra. Waldteufel: Szírién keringő. Harmath—Brodzky: Valse Primavera. Wiedoeff: Valse Vanité. Berniaux: Raffle. holland tánc. Verdi: Aida balett. Ippolitov: A kaukázusi főnök indulója. Schubert: Emlékek. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.20: Hírek, majd hangverseny. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 4: Petőfi „A politikus” felolvasás. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: A Készladi-társaság délutánja. 6: Zenekari hangverseny. Saint-Saens: Schubert, Mascagni, Glasunov, Csajkovszkij Mendelsohn, Massenet művei. 7.20: Mit üzen a rádió. 8: Az iglói diákok. 10.15: A tiroli császárivadások énekgyűjteményének hangversenye. Utána cigányzene.

Bécs. 15.20: Zenekar Schumana, Albeniz, Zemlinsk, Puccini, Delibes, Strauss, Lanner, Lehár, Ziehrer, Paganini műveiből. 20.05: Kálmán Imre est. Emlékező Berta Norvert. Viktor közönségtalálkozóval.

Berlin. 21. Kabaré. 0.30-ig tánczene. Köln. 20. Vdám est. 24—1: Grammfón-jazz.

Stuttgart. 21.30: Népszerű divatos dalok.

Varsó—Poznan—Kattovitz. 20.15: Népszerű hangverseny.

Riga. 21.20: Tánczene

Milánó. 21.25: Kamarazene. Utána 24-ig szórakoztató zene.

Róma. 21.02: Vegyes hangverseny.

Prága. 21: Operaelőadás. 23.20: Szórakoztató zene.

Pozsony. 17. Szórakoztató zene.

Kassa. 20.05: Hegedűjáték.

Osló. 22.00: Grammfón.

Toulouse. 20: Cselló-szólo, orosz dalok. 21: Operettrezletek. Majd katona zene.

Belgrád. 20: Cselló- és zongorajáték. 21: Rádiózenekar. 22.15: Nemzeti zenekar.

Ljubljana. 18.30: Délutáni zene.

XIII EVF.
Ciu)—Kó
JULIUS
5690 ÉV

As Uj Kelet
és bánati

Cikkeink utá
ferrás megj

Készítők
és megőrzésül

hat p

Vaida

Miért kellett dultig telt meg a kormány csak a sekhez az anti szemben, amikor a zsidók bőrre társadalmi rend chiává fajult? Hiába követeltük jon már végre s bentőbb méretek tációval szemben minden kérés, n den figyelmeztet komplexum úgy rábított a büro gépezetere, bead Borsától Bukare számokkal ellátó iratok kergettek Bukarest és Má belügyminiszteri máramarosszigeti fektus a tartomá kedést, a tartom tőprengett, hogy pen a belügymin

Ezalatt a bors keresztül nem tu hajtani fejét. Az megesufolt és me tömegek készen vándorbotl, ho nélkül nekvágja rának. A két me mita pap a po martalocesapatot azzal rémitgettél zsidóságát, hogy kel rohannak le heteken keresztü összes környező annak, hogy a b mita szabad csaj ja a hatóságoka a törvénynek és csinálja azt, am

Mindez azonban törődött a korma sai antiszemita t fertőzi egész Má jobb sorsra m Hagya, hogy a sőkig feszítse Borsan feje tetei közbiztonság, a két kedves gye barátságosan D akiknek az agita egész Máramaros

A belügyminis parasztko kaszál madtak rá a ese zetett különitme két paraszt orrv csapni Sfetea ká mig a hatóságok tizének utolsó m ká tépődött s akl hány sürgös tá Három vagy nég küldött el a bel s ez a néhány s